

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Strukturální fondy EU a jejich využití v rámci obce Valašská Bystřice

EU Structural Funds and their Implementation within the Framework of the Valašská Bystřice
Municipality

Student: Klára Kubjátová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Oplatková Anna, Ph.D.

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student: **Klára Kubjátová**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6210R004 Eurospráva**
Specializace: **01 Eurospráva**
Téma: **Strukturální fondy EU a jejich využití v rámci obce Valašská Bystřice**
EU Structural Funds and Their Implementation Within the Framework
of the Valašská Bystřice Municipality

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Regionální politika a strukturální fondy EU
  3. Charakteristika regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava
  4. Využití prostředků ze strukturálních fondů v obci Valašská Bystřice
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.
MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.
CHVOJKOVÁ, Anna, KVĚTOŇ, Viktor et al. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, 2007. ISBN 978-80-86684-43-7.

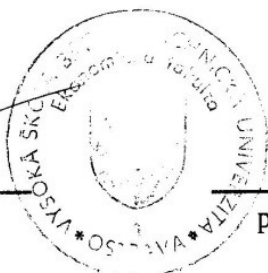
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Anna Oplatková, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 10. 5. 2013

Klára Kubjátová
.....

Klára Kubjátová

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat především vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Anně Oplatkové, Ph.D. za pomoc, ochotu a čas, který mi věnovala. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům Obecního úřadu ve Valašské Bystřici za poskytnutí cenných informací, které jsem v práci využila a taktéž za čas, který mi věnovali.

Obsah

1	Úvod	5
2	Regionální politika a strukturální fondy EU	7
2.1	Vývoj regionální politiky	7
2.2	Regiony a jejich klasifikace	10
2.2.1	Pojetí regionu	10
2.2.2	Klasifikace regionů v EU	11
2.3	Principy regionální politiky	13
2.4	Regionální politika v programovém období 2007-2013	15
2.4.1	Cíle regionální politiky pro programové období 2007 – 2013	15
2.4.2	Nástroje regionální politiky pro programové období 2007 – 2013	17
2.4.3	Iniciativy Společenství pro programové období 2007-2013	19
2.4.4	Finanční rámec pro programové období 2007-2013	21
2.5	Strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR	22
2.6	Příprava projektu	27
2.6.1	Projektový cyklus	27
2.6.2	SWOT analýza	29
2.6.3	Matice logických vazeb	29
3	Charakteristika regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava	30
3.1	Obecná charakteristika regionu	30
3.2	Ekonomická charakteristika regionu	32
3.3	Dopravní infrastruktura v regionu	36
3.4	Regionální operační program NUTS II Střední Morava	39
3.4.1	Prioritní osa 3 Cestovní ruch	40

3.4.2 Orgány ROP Střední Morava	41
3.5 Valašská Bystřice	42
3.5.1 Historie obce	43
3.5.2 Obyvatelstvo.....	44
3.5.3 Zemědělství	46
3.5.4 Průmysl.....	46
3.5.5 Život v obci	47
4 Využití prostředků ze strukturálních fondů v obci Valašská Bystřice	49
4.1 Postoj veřejnosti k realizovanému projektu – dotazníkové šetření	58
4.1.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření a návrh řešení dané situace	64
5 Závěr.....	66
Seznam použité literatury	67
Seznam zkratk	72
Seznam grafů	
Seznam obrázků	
Seznam tabulek	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1 Úvod

Evropská unie je úspěšným integračním seskupením politicko-ekonomického směru, které od svého posledního rozšíření v roce 2007 čítá 27 států a ve kterém žije přes 500 milionů obyvatel evropského kontinentu. Česká republika vstoupila do Evropské unie 1. května 2004 spolu s dalšími devíti státy, čímž se značně změnil charakter Společenství, které bylo ze dne na den bohatší o 10 zemí převážně z bývalého východního bloku. Je zřejmé, že takto velké uskupení států nemůže být homogenní, ale je, právě naopak, velmi rozmanité, ať mluvíme o oblasti ekonomické, politické, sociální, náboženské, geografické, či demografické. Tuto skutečnost velmi výstižně vyjadřuje heslo EU „Jednotná v rozmanitosti“. Přílišné rozdíly ekonomického a sociálního charakteru mezi státy však nejsou žádoucí a je třeba pracovat na omezování těchto disparit. Tyto difference jsou řešeny v rámci regionální politiky, která je založena na principu solidarity, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších regionů. Hlavním zdrojem finanční pomoci jsou strukturální fondy, které poskytují finanční prostředky členským státům, ale také jednotlivým regionům soudržnosti. Dalším nástrojem regionální politiky je Fond soudržnosti, který je orientován na oblast životního prostředí a dopravní infrastruktury. Pro současné programové období 2007-2013 je na podporu regionálního rozvoje vyčleněno přibližně 348 miliard EUR, což je více než třetina celkového rozpočtu EU. Finanční prostředky z této sumy však lze čerpat pouze na základě kvalitně zpracovaných programových a projektových dokumentů.

Téma bakalářské práce bylo zvoleno na základě jeho aktuálnosti. Evropská unie je chápána jako symbol úspěchu, ekonomického rozvoje a sociálně-politické stability. Přistoupení České republiky k tomuto společenství je významnou událostí, která otevřela naši zemi a především jejím obyvatelům mnoho nových možností a příležitostí. Získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů je jednou z těchto příležitostí. Absolvování kurzu Regionální politika EU a Řízení projektů v EU poskytlo teoretický základ vědomostí, na které se práce snaží navázat v praktické rovině a díky tomu poznat hlouběji fungování strukturální pomoci v reálném životě.

Cílem práce je přiblížit teoretická východiska a historii regionální politiky a strukturální pomoci Evropské unie, představit region soudržnosti NUTS II Střední Morava, a to zejména z pohledu obecného a ekonomického, a v praktické rovině popsat využití strukturální pomoci v obci Valašská Bystřice na konkrétním projektu. Doplnkovým cílem je objektivní zpracování

výsledků dotazníkového šetření, zaměřeného na mínění občanů o realizovaném projektu, s následným návrhem řešení pro případné zlepšení dané situace. K naplnění daného cíle byla použita metoda analýzy a následně syntézy, doplněná o dotazníkové šetření.

Teoretická část práce je rozdělena do dvou kapitol. Kapitola číslo 2 slouží jako uvedení do tematiky regionální politiky. Smyslem kapitoly je přiblížit vývoj a principy regionální politiky, strategické dokumenty, které slouží pro aplikaci regionální politiky v podmínkách České republiky, a především popsat regionální politiku v současném programovém období 2007-2013. Součástí této kapitoly je také ozřejmění pojmu projekt a projektového cyklu spolu s dvěma metodami používanými při plánování projektu. Třetí kapitola obsahuje především obecnou a ekonomickou charakteristiku regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava, dále popis Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava a také je zde věnována pozornost obci Valašská Bystřice, kde došlo k realizaci projektu Sportovně-rekreační areál Valašská Bystřice.

Daným projektem se zabývá poslední kapitola, a to nejprve popisem projektu a následně rozbořem dotazníkového šetření, které zjišťuje informovanost a spokojenost občanů obce a jiných uživatelů areálu s výsledkem projektu. Právě tento projekt byl vybrán z řady projektů realizovaných v obci z toho důvodu, že výstup projektu – tedy nový sportovně-rekreační areál - slouží velkému počtu obyvatel a návštěvníků obce. Záměrem je prostřednictvím popisu projektu poukázat na rozvoj obce, který je umožněn čerpáním finanční pomoci ze strukturálního fondu.

Pro získání potřebných informací byly využity publikace, které se zabývají regionální politikou EU. Poslední kapitola byla zpracována na základě interních materiálů obce Valašská Bystřice a dokumentace k projektu Sportovně-rekreační areál Valašská Bystřice. Důležitým zdrojem byly také internetové stránky institucí EU, Zlínského a Olomouckého kraje, strukturálních fondů, dále statistické ročenky Českého statistického úřadu a Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava pro období 2007-2013.

2 Regionální politika a strukturální fondy EU

V následujících podkapitolách bude věnována pozornost regionální politice Evropské unie (The European Union, EU), která se řadí mezi nejvýznamnější činnosti Společenství. Hlavní důvod její důležitosti spočívá v přetrvávajících disparitách mezi jednotlivými regiony a zeměmi evropské integrace. Jak se lze dočíst na internetových stránkách europa.eu, Lucembursko, jakožto země s velmi rozvinutou ekonomikou a s nejvyšším nominálním HDP na jednoho člověka na světě, je zemí více než sedmkrát bohatší, než jsou země, které rozšířily EU v roce 2007, tedy Bulharsko a Rumunsko.¹ Eliminace a odstraňování těchto disparit je hlavním úkolem regionální politiky EU.

2.1 Vývoj regionální politiky

V 50. letech 20. století, v počátcích rozvoje evropské integrace, nebyla věnována regionální politice zvláštní pozornost, jelikož nerovnováha a disparity byly považovány pouze za dočasné. Jisté náznaky zájmu o regionální záležitosti lze vyčíst z druhého článku první části Smlouvy o založení EHS, kde se zúčastněné státy zavázaly „vytvořením společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, vyšší stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy“². Větší zájem byl směřován na náročné cíle v oblasti budování celní unie, institucionální výstavby, na položení základů společné zemědělské, dopravní a obchodní politiky, na vztahy ke třetím zemím, včetně vymezení vztahů mezi Společenstvím a jednotlivými členskými státy. Zvláštní pozornost byla věnována politice sociální.³ Zodpovědnost za řešení regionálních záležitostí zůstávala na národní úrovni, v rukou jednotlivých vlád šesti členských zemí. Mezi těmito státy v podstatě neexistovaly výraznější ekonomické rozdíly, s výjimkou regionů v jižní Itálii byla jejich ekonomická výkonnost vyrovnaná. Přestože členské státy nejevily o koordinovanou regionální politiku zájem, některé finanční nástroje měly již v této době regionální dimenzi.

---

¹ EUROPA. Regionální politika. *Europa.eu* [online]. [cit. 4.1.2013]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm.

² BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6, s. 5.

³ Tamtéž.

Jedná se o *Evropskou investiční banku* (The European Investment Bank, EIB), která byla ustanovena Římskou smlouvou⁴ a jejímž cílem bylo podporovat zaostalejší regiony poskytováním půjček na jejich projekty.⁵ Založeny byly také první sektorové fondy: v roce 1958 *Evropský sociální fond* (The European Social Fund, ESF) a v roce 1962 *Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond* (The European Agricultural Guidance and Guarantee Fund, EAGGF).

Rapidní nárůst pozornosti o regionální politiku nebyl zaznamenán ani v 60. letech 20. století, kdy se aktivity Společenství zaměřovaly převážně na zavedení Společné zemědělské politiky v roce 1962, na dokončení celní unie v roce 1968 a na pokračování budování jednotného vnitřního trhu. Další prioritou po dokončení vnitřního trhu bylo zavedení společné měny, čili vytvoření *Hospodářské a měnové unie*.⁶ První bruselská konference zaměřená na regionální politiku byla Evropskou komisí (The European Commission, EC) uspořádána v roce 1961, v roce 1965 byla Radě ministrů představena první zpráva zabývající se regionální politikou a v roce 1968 bylo zřízeno *Generální ředitelství pro regionální politiku*, které je hlavním koordinačním orgánem v této oblasti.⁷ Rok 1973 lze považovat za mezník v nazírání na regionální politiku, jelikož s přístupem Velké Británie, Irska a Dánska se výrazně prohloubily regionální disparity a nutnost eliminovat tyto rozdíly tak byla zřejmá. V obavě o úspěšnou realizaci Hospodářské a měnové unie byla 4. května 1973 Komisí předložena tzv. *Thomsonova zpráva*, Zpráva o regionálních problémech v rozšířeném Společenství, která dává do úzké souvislosti regionální politiku se zavedením jednotné měny. Realizace Hospodářské a měnové unie by totiž mohla mít negativní dopady na některé regiony a již existující disparity by se tak prohloubily. Za účelem zmírnění tohoto rizika začal v roce 1975 fungovat *Evropský fond regionálního rozvoje* (The European Regional Development Fund, ERDF), který poskytuje finanční prostředky ve prospěch postižených regionů. Dalším významným přínosem Thomsonovy zprávy je jasná definice příčin a charakteru regionální nerovnováhy. Podle této zprávy jsou nejvíce disparitními oblastmi oblasti s převahou

---

⁴ *Římské smlouvy* – společné označení pro Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství (EHS) a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). Obě byly podepsány 25. března 1957 v Římě a vstoupily v platnost k 1. 1. 1958.

⁵ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

⁶ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

⁷ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

zemědělství, oblasti, ve kterých došlo ke strukturálním průmyslovým změnám a které jsou postiženy strukturální nezaměstnaností.⁸

Sedmdesátá léta se vyznačovala pozvolným utvářením regionální politiky Společenství jako koordinované politiky, tedy její realizace spočívá na členských státech, ale evropské instituce přispívají k její harmonizaci a koordinaci. V osmdesátých letech se evropská integrace rozšířila o 3 nepřilíš rozvinuté země, a to o Řecko v roce 1981 a o Španělsko a Portugalsko v roce 1986. S tímto rozšířením souvisí financování tzv. integrovaných středomořských programů, v kterých byl poprvé uplatněn princip programování – dlouhodobější plánování rozvojových aktivit. Důležitým dokumentem ve vývoji regionální politiky se stal *Jednotný evropský akt* (Single European Act, SEA) z roku 1986, jehož vydání představovalo první významnou revizi Římských smluv a který přispěl mj. k prohloubení kompetencí Evropského parlamentu a Evropské komise, k zavedení nových opatření směřujících k vybudování vnitřního trhu a k prohloubení spolupráce mezi členskými zeměmi a institucemi. SEA tedy potvrdil rostoucí význam regionální politiky a přesun od politiky koordinované k přístupu na bázi společné politiky. Na základě Nařízení Rady (EHS) č. 2052/1988 byly vytvořeny územní statistické jednotky NUTS (*The Nomenclature of Territorial Unit for Statistics*), které slouží k harmonizaci regionálních statistik členských států.⁹ 1. ledna 1989 byly zavedeny čtyři základní principy pro realizaci regionální politiky, kterými jsou princip koncentrace, programování, partnerství a adicionality, neboli doplňkovosti. K zabezpečení větší koordinace byla regionální politika integrována s částí sociální a zemědělské politiky do tzv. *strukturální politiky*.¹⁰

Mezi nejvýznamnější současné dokumenty Společenství patří *Smlouva o Evropské unii*, která byla podepsána 7. února 1992 v Maastrichtu¹¹ a v platnost vstoupila k 1. listopadu 1993. Soudržnost řadí jako jeden z hlavních cílů Unie společně s ekonomickou a monetární unií a jednotným trhem. Maastrichtská smlouva rovněž ustanovuje Výbor regionů¹², Fond soudržnosti¹³ (The Cohesion Fund, CF) a také Finanční nástroj pro řízení rybolovu (The Financial Instrument for Fisheries Guidance, FIFG). Nutnost reformy regionální politiky v souvislosti s rozšířením EU po roce 2000 vedla k podpisu *Amsterodamské smlouvy* z roku

⁸ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

⁹ Tamtéž.

¹⁰ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

¹¹ *Smlouva o Evropské unii* je, kvůli místu svého podpisu, nazývána Maastrichtskou smlouvou

¹² *Výbor regionů* je poradní orgán, jehož úkolem je hájit zájmy samospráv v EU, jeho členy jsou představitelé regionální a místní samosprávy.

¹³ *Fond soudržnosti* je nástroj, jehož hlavním cílem je pomoc ekonomicky slabším zemím se splněním Maastrichtských kritérií. Týká se jen států, jejichž HDP není vyšší než 90 % průměru EU. Není strukturálním fondem.

1997, která vstoupila v platnost k 1. 5. 1999, opět modifikovala dosavadní smlouvy a potvrdila důležitost regionální politiky. Na zasedání Evropské rady v Madridu v roce 1997 byla EC vyzvána k vypracování materiálu zabývajícího se rozšířením Společenství o země východní Evropy. Výsledkem byl dokument Agenda 2000, schválený v Berlíně v roce 1999, kde EC navrhla reformu existujících politik a finanční rámec pro období 2000 – 2006. Větší důraz je kladen na princip koncentrace, efektivnosti a jednoduchosti, dochází tudíž k redukci počtu cílů regionální politiky z šesti na tři. Na tomto zasedání byly také vytvořeny finanční nástroje pro pomoc kandidátským zemím, a to fondy ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) a Sapard (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development), které doplnily působení programu Phare, jenž vznikl již v roce 1989.

V programovém období 2000 – 2006 nedocházelo v regionální politice k významnějším změnám, aktivity byly zaměřeny na dodržení kontinuity s předchozím obdobím. Razantní změny se objevují v současném období 2007 – 2013, kdy je uplatňován jiný přístup ke stanovení cílů. Jednotlivé cíle jsou stanoveny široce a v rámci každého z nich dochází k zohlednění jak tradičních témat, regionálního rozvoje a zaměstnanosti, tak konkurenceschopnosti a venkovských regionů.¹⁴

2.2 Regiony a jejich klasifikace

Vzhledem k popisované problematice je důležité nastínit, co představuje pojem region a jak jsou regiony klasifikovány.

2.2.1 Pojetí regionu

Pro pojem regionu, který je předmětem zkoumání regionální politiky, neexistuje jednotná definice, jelikož každý vědní obor si stanovil své vlastní pojetí. V Oxfordském slovníku je region definován jako (1) oblast, pruh země, prostor, místo, která má více či méně jasně stanovené hranice nebo určité vlastnosti, (2) určitá část státu. V oblasti regionální politiky je nejčastěji používáno systémové chápání tohoto pojmu, kdy region představuje vymezené území s definovanými prvky, ve kterém existuje specifická, funkční a související infrastruktura a je prosazován společný zájem o rozvoj regionu; je to tedy systém s určitým cílovým chováním.

---

¹⁴ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

2.2.2 Klasifikace regionů v EU

Pro klasifikaci územních celků v rámci Evropské unie byla v roce 1988 zavedena Eurostatem¹⁵ klasifikace územních jednotek NUTS. Tento název je zkratkou pocházející z francouzského označení La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques. „Klasifikace je určena pro:

- sběr, přípravu a harmonizaci regionálních statistik členských států EU,
- sociálně-ekonomickou analýzu regionů a určování dopadů regionální politiky v rámci EU,
- směřování zásahů regionální politiky Společenství dle cílů strukturální politiky při poskytování pomoci ze strukturálních fondů.“¹⁶

Až do počátku 90. let byla klasifikace tří úrovně, v roce 1990 byly tři regionální úrovně NUTS 1, NUTS 2 a NUTS 3 doplněny o dvě lokální úrovně LAU 1 a LAU 2.¹⁷ Pro vymezení území států se používá označení NUTS 0. Základním kritériem pro členění území do jednotlivých jednotek klasifikace je doporučený počet obyvatel, který zobrazuje následující tabulka.

Tab. 2.1

Členění územních statistických jednotek NUTS v EU

Úroveň	Minimální počet obyvatel	Maximální počet obyvatel
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: Skokan, 2003

¹⁵ Eurostat – Evropský statistický úřad, založený v roce 1953 a sídlící v Lucemburku. Funguje jako Generální ředitelství EC a poskytuje statistiky a data jiným ředitelstvím, Komisi a ostatním orgánům EU.

¹⁶ SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2003. 114 s. ISBN 80-7329-023-5, s. 13.

¹⁷ LAU - z anglického „Local Administrative Unit“.

V současné době tvoří klasifikaci NUTS, platnou od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2014, 97 regionů v úrovni NUTS 1, 270 regionů v úrovni NUTS 2 a 1294 regionů v úrovni NUTS 3.¹⁸

Územní jednotky v České republice podléhají principům a standardům Eurostatu a také usnesení vlády ČR č. 707/1998. Úroveň NUTS 0 tvoří Česká republika, NUTS 1 - území České republiky, NUTS 2 – 8 sdružených krajů (regionů soudržnosti), NUTS 3 – 14 krajů, LAU 1 – 76 okresů + hlavní město Praha a LAU 2 – 6253 obcí. V následující tabulce č. 2.2 je zobrazen přehled regionů NUTS 2 a NUTS 3.

Tab. 2.2

Regiony NUTS 2 a NUTS 3 v ČR

NUTS 2	NUTS 3 - kraje
Praha	Praha
Střední Čechy	Středočeský
Jihozápad	Jihočeský, Plzeňský
Severozápad	Karlovarský, Ústecký
Severovýchod	Liberecký, Královéhradecký, Pardubický
Jihovýchod	Vysočina, Jihomoravský
Střední Morava	Olomoucký, Zlínský
Moravskoslezsko	Moravskoslezský

Zdroj: Skokan, 2003

¹⁸ EUROSTAT. Introduction. *Eurostat. ec. europa.eu* [online]. [cit. 6.1.2013]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/introduction.

2.3 Principy regionální politiky

Realizace regionální politiky probíhá dle několika principů, na základě kterých se uskutečňuje poskytování intervencí. Tyto zásady se v průběhu času mění a jejich aktuální sestava je vždy obsažena v nařízení Rady. První principy regionální politiky byly zmíněny v Nařízení Rady (EHS) č. 2052/1988 a byly označovány jako metody strukturálních intervencí. Patřil mezi ně princip koncentrace, programování, partnerství a adicionality. V programovém období 2007-2013 se vychází z Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 a č. 1083/2006, která určují tyto principy:

- doplňkovost, provázanost, koordinace, soulad,
- partnerství,
- adicionality,
- programování, rovnost žen a mužů, zákaz diskriminace,
- územní úroveň provádění,
- udržitelný rozvoj.¹⁹

Vedle těchto základních principů se regionální politika řídí mnoha doplňkovými principy – principem subsidiarity, koordinace a harmonizace, solidarity, konvergence, integrace, proporcionality a dalšími.²⁰

Doplňkovost, provázanost, koordinace a soulad

Princip doplňkovosti představuje vztah mezi opatřeními na úrovni Společenství a opatřeními na národní úrovni z hlediska obsahového zaměření. Plánované akce členských států musí být kompatibilní se záměry celého Společenství, čili je nutné, aby činnosti jednotlivých států byly provázány s činnostmi Společenství a vzájemně se doplňovaly. Provázanost a doplňkovost je obsažena ve Strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost, v Národním strategickém referenčním rámci a v Operačních programech. Princip koordinace plyne z existence několika zdrojů, ze kterých je poskytována finanční pomoc. Výdaje musí být koordinovány takovým způsobem, aby nedocházelo k nesrovnalostem, které by negativně ovlivnily efektivnost intervencí.

---

¹⁹ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

²⁰ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

Partnerství

Zásada partnerství představuje úzkou spolupráci mezi Komisí a jednotlivými členskými státy, přičemž tato kooperace je realizována také na vnitrostátní úrovni, kde volí každý členský stát nejreprezentativnější partnery mezi orgány místní, regionální správy, veřejné moci, orgány zastupující občanskou společnost, nevládní organizace, hospodářskými a sociálními partnery aj.

Programování

Programování, jeden z nejstarších principů, představuje vícestupňový proces organizování, rozhodování a financování, jehož cílem je dosažení cílů na víceletém základě společnou akcí Společenství a jednotlivých členských států. Prakticky je tato zásada aplikována prostřednictvím operačních programů, prioritních os a operací. Ve druhém článku Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 jsou tyto pojmy definovány následovně: „*operačním programem* se rozumí dokument předložený členským státem a přijatý Komisí, který stanoví strategii rozvoje s uceleným souborem priorit, jež má být prováděna s podporou některého fondu nebo, v případě cíle „Konvergence“, s podporou Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj; *prioritní osou* jedna z priorit strategie v operačním programu skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisejí a mají konkrétní měřitelné cíle; *operací* projekt nebo skupina projektů, které byly vybrány řídicím orgánem dotyčného operačního programu nebo z jeho pověření v souladu s kritérii stanovenými monitorovacím výborem, které provádí jeden nebo více příjemců a které umožňují dosažení cílů prioritní osy, k níž se vztahují“.²¹

Rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace

Povinností členských států a EC je přijetí vhodných opatření, která zabrání diskriminaci na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v jednotlivých fázích provádění fondů. Důraz je kladen na přístupnost osobám se zdravotním postižením.

Územní úroveň plánování

Tato zásada vyjadřuje skutečnost, že za provádění operačních programů odpovídají členské státy na příslušné územní úrovni v souladu s institucionálním uspořádáním jednotlivých

---

²¹ EVROPSKÁ KOMISE. Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 [online]. Evropská komise, článek 2, s. 36. [6.3.2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:CS:PDF>.

členských států. Pozornost je v této oblasti věnována především specifickým problémům, které mají městské oblasti, venkovské oblasti, přeshraniční a příhraniční regiony, regiony znevýhodněné ostrovní polohou, odlehlostí, hornatostí nebo řídkým osídlením.

Udržitelný rozvoj

Poslední princip programovacího období 2007-2013 potvrzuje důležitost respektování zásad udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí.²²

2.4 Regionální politika v programovém období 2007-2013

V souvislosti s rozšířením Společenství v roce 2004 o Českou republiku, Estonsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Slovensko a Slovinsko se výrazně prohloubily regionální disparity v rámci EU. Bylo tedy nutné regionální politiku reformovat, aby byla i nadále udržitelná. Reformovaná regionální politika pro nadcházející období byla představena v tzv. *Třetí zprávě o ekonomické a sociální soudržnosti* z února roku 2004. Tato zpráva, kterou vypracovala Komise, obsahuje nejen návrh reformované politiky soudržnosti, ale také doporučuje zjednodušení založené na větší subsidiaritě a koncentraci a lze se zde setkat s novým pojmem – územní soudržnost – doplňujícím soudržnost hospodářskou a sociální.

Na programové období 2007 – 2013 byly v rámci regionální politiky stanoveny tři základní cíle, odrážející potřeby tematického a zeměpisného soustředění zdrojů; jsou jimi Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Důraz je kladen na posilování prvků Lisabonské a Göteborgské strategie, mimo tří hlavních cílů byly stanoveny následující základní priority politiky soudržnosti:

- růst atraktivnosti EU a jejích regionů pro investory a zaměstnavatele,
- zlepšení znalostí a inovací, které jsou faktory růstu,
- vznik většího počtu kvalitnějších pracovních míst.²³

2.4.1 Cíle regionální politiky pro programové období 2007 – 2013

Pro současné programové období 2007-2013 byly stanoveny následující tři cíle regionální politiky.

---

²² BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

²³ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

Cíl Konvergence

Snahou prvního cíle je urychlení procesu konvergence nejméně rozvinutých členských zemí a regionů, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměru Společenství. Tomuto urychlení je napomáháno především podporou tvorby nových pracovních míst, které je dosahováno prostřednictvím všech fondů fungujících pro účely regionální politiky v tomto období. Činnost fondu na podporu nových pracovních příležitostí spočívá v investicích do hmotného i lidského kapitálu, v rozvoji inovací a společnosti založené na znalostech, ve zlepšování schopnosti adaptace na změny ekonomického a sociálního charakteru, ve zvyšování kvality životního prostředí, či v posilování výkonnosti institucionální správy. Cíl je určen na podporu zaostávajících regionů, včetně regionů postižených tzv. statistickým efektem při rozšíření EU v roce 2004, jejichž HDP se před rozšířením nacházelo pod požadovanou hranicí 75 %, ale přístupem 10 relativně chudých států, došlo ke zvýšení HDP těchto regionů. Měly by proto být z cíle vyřazeny, ale v rámci kompenzace zde zůstávají na přechodné období, které skončí v letošním roce 2013.²⁴ Územní celky, které chtějí čerpat prostředky v rámci tohoto cíle z Kohezního fondu, musí mít HND na obyvatele měřený paritou kupní síly nižší, než je 90 % tohoto ukazatele v pětadvacetičlenné EU. Na cíl Konvergence je pro toto období vyhrazeno 81,9 % prostředků regionální politiky. Spadá zde území celé České republiky vyjma hlavního města Prahy.

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl pokrývá regiony, které se nekvalifikovaly pro cíl Konvergence, tedy rozvinutější regiony, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 75 % průměru Společenství. Posláním druhého cíle je posílit konkurenceschopnost, zaměstnanost a vylepšit atraktivnost regionů, a to při použití opatření podobných jako u cíle 1, rozšířených o zvyšování dostupnosti trhu práce, adaptaci pracovních sil na změnu podmínek a rovnost v přístupu na trh práce pro všechny osoby. Rovněž zde existuje přechodný režim, a to pro regiony, které v minulém období spadaly pod cíl 1, ale v současnosti mají HDP na osobu vyšší než 75 % průměru EU.²⁵ V 52. článku nařízení Rady č. 1083/2006 je stanoveno, že podpora je v rámci tohoto cíle určena pro regiony, které jsou postiženy zeměpisným nebo přírodním znevýhodněním, jako je ostrovní poloha, hornatý povrch, pro řídce osídlené oblasti a oblasti, které tvořily do rozšíření

---

²⁴ Tyto regiony označujeme jako „phasing out“ regiony.

²⁵ Tyto regiony jsou označovány jako „phasing in“ regiony.

v roce 2004 vnější hranice Společenství a od 1. 5. 2004 je již netvoří.²⁶ Praha je jediným regionem České republiky, který spadá pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Pomoc těmto regionům není tak akutní jako v případě prvního cíle, proto i vyhrazené prostředky jsou značně nižší a tvoří 15,7 % celkového rozpočtu regionální politiky.

Cíl Evropská územní spolupráce

Poslední cíl regionální politiky pro programové období 2007 – 2013 je určen pro všechny regiony úrovně NUTS 3, které leží v blízkosti vnitřních i vnějších pozemských hranic, pro regiony NUTS 3 podél mořských hranic, které jsou od sebe vzdáleny nejvíce 150 km. Jeho posláním je posilovat harmonický a vyvážený rozvoj na území EU a prohlubovat integraci ve formě přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Hlavní prioritou je podpora vědy, výzkumu, informační společnosti, životního prostředí a řízení vodních zdrojů. V rámci rozpočtu je pro třetí cíl vyhrazeno 2,4 % prostředků.

2.4.2 Nástroje regionální politiky pro programové období 2007 – 2013

Pro naplňování stanovených cílů regionální politiky slouží v programovém období 2007 – 2013 tři základní nástroje, kterými jsou:

- Evropský fond regionálního rozvoje (strukturální fond),
- Evropský sociální fond (strukturální fond) a
- Kohezní fond.

Strukturální fondy představují nástroj politiky hospodářské a sociální soudržnosti a slouží k dosahování ekonomické a sociální koheze EU. Intervence ze strukturálních fondů jsou směřovány do méně rozvinutých regionů, regionů potýkajících se se strukturálními problémy a mají svou úlohu také při podpoře adaptace a modernizace politik, systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměstnanosti. V současném programovacím období fungují strukturální fondy dva, jsou jimi Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond. Došlo tedy ke snížení počtu těchto fondů oproti minulému programovacímu období o dva.²⁷

---

²⁶ EVROPSKÁ KOMISE. *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999* [online]. Evropská komise [6.3.2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:CS:PDF>.

²⁷ EURACTIV. Strukturální fondy. *Euractiv.cz* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: www.euractiv.cz/strukturalni-fondy.

Evropský fond regionálního rozvoje

Po prvním rozšíření Společenství v roce 1973 se prohloubily regionální disparity, a to především kvůli situaci v Irsku a některých regionech Velké Británie. Tento stav bylo nutné řešit, a tak v říjnu roku 1972 bylo na konferenci vrcholných představitelů členských států rozhodnuto o vzniku Evropského fondu regionálního rozvoje, jakožto finančního nástroje, jehož úkolem bude vyrovnávat rozdíly mezi regiony. Fond vznikl na základě Nařízení Rady (EHS) č. 724/1975 z 18. 3. 1975 o zřízení Evropského fondu regionálního rozvoje ke dni vstupu toho nařízení v platnost.

V současném programovacím období je činnost ERDF upravena obecně v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. 7. 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení Nařízení (ES) č. 1260/1999 a konkrétně Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 z 5. 7. 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení Nařízení (ES) č. 1783/1999. Mezi **priority** fondu patří posílení konkurenceschopnosti, inovace, vytváření a ochrana udržitelných pracovních míst a zajištění udržitelného rozvoje. Aktivita fondu jsou úzce vymezeny ve vztahu k jednotlivým cílům, prostředky mohou být vynakládány v rámci všech tří stanovených cílů regionální politiky. V prvním cíli – Konvergence – je ERDF podporován udržitelný integrovaný regionální a místní hospodářský rozvoj a zaměstnanost. Ve druhém cíli – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - patří mezi priority fondu inovace a znalostní ekonomika, životní prostředí a předcházení rizikům a přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu. Intervence fondu v rámci třetího cíle – Evropská územní spolupráce - jsou zaměřeny na rozvoj přeshraničních, hospodářských, sociálních a environmentálních činností, na navázání a rozvoj nadnárodní spolupráce a na posílení účinnosti regionální politiky.

Evropský sociální fond

ESF byl založen na základě Římské smlouvy v roce 1957, s cílem snižování nezaměstnanosti a zlepšení fungování pracovního trhu, a je tedy nejstarším strukturálním fondem. V současné době má nezastupitelnou roli v oblasti sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU. Je orientován na předcházení a boji s nezaměstnaností, na vytvoření takového zázemí pro evropské podniky, které by jim umožňovalo využít nových příležitostí, ale také by je

ochraňovalo před problémy na trhu práce.²⁸ Reaguje zejména na tři skutečnosti, kterými jsou rozšíření EU po roce 2000, stárnutí populace a na proces globalizace, a to především v rámci cílů Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

Dle Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 patří mezi hlavní úkoly fondu:

- zvyšování přizpůsobivosti pracovníků a podniků,
- zlepšování přístupu k zaměstnání a udržitelnost,
- zlepšení sociálního začlenění znevýhodněných osob,
- posílení lidského kapitálu.

Jak je z nařízení patrné, k tradičním opatřením proti nezaměstnanosti se připojují opatření zaměřená na vzdělanost a dovednosti pracovních sil a v neposlední řadě také na začleňování imigrantů do pracovního trhu.²⁹

Kohezní fond

Třetím nástrojem sloužícím pro realizaci cílů regionální politiky je Kohezní fond, neboli Fond soudržnosti, který není řazen do skupiny strukturálních fondů, kam patří předchozí nástroje (ERDF, ESF).³⁰ Fond byl založen na základě Nařízení Rady (ES) č. 1164/1994 z 16. 5. 1994, o zřízení Fondu soudržnosti. Dle tohoto nařízení je úlohou fondu „přispívat k posilování hospodářské a sociální soudržnosti Společenství ... a může přispívat k financování projektů nebo etap projektů, jež jsou technicky a finančně samostatné, nebo skupin spojených projektů se společnou, zřetelně rozpoznatelnou strategií, které tvoří souvislý celek...“³¹ Intervence Kohezního fondu jsou směřovány do oblasti životního prostředí a transevropských dopravních infrastrukturálních sítí v členských zemích EU, jejichž hrubý národní produkt na obyvatele měřený paritou kupní síly je nižší než 90 % průměru Společenství.³²

2.4.3 Iniciativy Společenství pro programové období 2007-2013

Iniciativy Společenství jsou specifické programy, fungující od roku 1989, jejichž prostřednictvím jsou realizovány strukturální intervence. Rozdíl mezi strukturálními fondy a Iniciativami je z pohledu smyslu intervencí spatřován v tom, že strukturální fondy poskytují

²⁸ WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, a.s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

²⁹ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

³⁰ Intervence nejsou poskytovány na regionální úrovni, ale přímo členským státům.

³¹ EVROPSKÁ KOMISE. *Nařízení Rady (ES) č. 1164/1994 z 16. 5. 1994 o zřízení Fondu soudržnosti* [online]. Evropská komise [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994R1164:CS:HTML>.

³² BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

pomoc určenou k prospěchu členských států, kdežto iniciativy od svého počátku podporují zájmy celého Společenství. V programovém období 1989-1993 existovalo 16 takovýchto Iniciativ, které pokrývaly vybrané zájmové oblasti Společenství, jejich počet byl však snižován. V současném programovém období byly zavedeny tři nové Iniciativy, kterými jsou JASPERS, JEREMIE a JESSICA, došlo rovněž k rozšíření spolupráce za hranicemi EU. Z předchozího období byla zachována Iniciativa INTERREG IV.C, jež má 2 hlavní priority, a to „Inovace a znalostní ekonomika“ a „Životní prostředí a prevence rizik“. Iniciativa URBAN se přetvořila na URBACT, s prioritami „Města – motor rozvoje“ a „Přitažlivá města“.

JASPERS (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions)

Tato iniciativa slouží k podpoře projektových aktivit v oblasti životního prostředí, dopravy a energetických zdrojů. Hlavním smyslem je poskytovat členským zemím služby přispívající regionálním a místním aktivitám a institucím ke zkvalitnění předkládaných projektů. JASPERS se orientuje na velké projekty, které musí dosahovat více než 25 mil. EUR v oblasti životního prostředí a více než 50 mil. EUR v oblasti dopravy.³³ Je to nástroj technické pomoci představující partnerství mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a Kreditanstalt für Wiederaufbau³⁴. Nezávislé poradenství může být poskytnuto v kterékoliv fázi projektu až po rozhodnutí o přidělení finanční pomoci z EU a může se týkat přípravy projektu, posouzení dokumentace nebo poradenství ohledně souladu s právními předpisy Unie. Tento nástroj technické pomoci je určen pro členské státy EU, které rozšířily Společenství po roce 2000, tedy pro Českou republiku, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Slovinsko, Estonsko, Lotyšsko, Litvu, Kypr, Maltu, Rumunsko a Bulharsko. Pracovníci ústředí JASPERS sídlí v EIB v Lucemburku, 70 % specialistů však pracuje v regionálních centrech ve Varšavě, Vídni a Bukurešti. Pro Českou republiku je určeno středisko ve Vídni.³⁵

JEREMIE (Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises)

Iniciativa podporuje přístup malých a středních podniků k finančním prostředkům. Členské země mohou část prostředků přidělených evropskými strukturálními fondy využít na investice do revolvingových nástrojů, kterými jsou fondy rizikového kapitálu, zápůjčkové či záruční

---

³³ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 2.

³⁴ Německá úvěrová banka pro obnovu.

³⁵ EUROPA. Zvláštní nástroje podpory. *Ec.europa.eu* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jaspers_cs.cfm#1.

fondy. Tyto prostředky mohou rovněž sloužit k podpoře budování či rozšiřování podniků, přístupu podniků k investičnímu kapitálu za účelem modernizace a diverzifikace činnosti, obchodně zaměřenému výzkumu a vývoji, technologické modernizaci výrobních struktur nebo k produktivním investicím, které vytvářejí a ochraňují udržitelná pracovní místa. Hlavním cílem financování malých a středních podniků je transfer technologií a know-how.³⁶

JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas)

Iniciativa JESSICA - Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí – podporuje projekty zacílené na obnovu a rozvoj měst. Příspěvky jsou fondům městského rozvoje poskytovány z ERDF a mohou mít podobu vlastního kapitálu, půjček, nebo záruk. Finanční podpora může být poskytována také prostřednictvím holdingových fondů. Pomoc je poskytována v oblastech městské infrastruktury, kulturního dědictví, nového využití bývalých průmyslových prostor, zlepšování energetické účinnosti či vytváření nových komerčních podlahových ploch pro malé a střední podniky.³⁷ JESSICA je výsledkem partnerství mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj.³⁸

2.4.4 Finanční rámec pro programové období 2007-2013

Finanční rámec současného programovacího období byl schválen v prosinci roku 2005 na summitu Evropské rady a dosahuje výše téměř 862,4 mld. EUR, což je částka odpovídající 1, 045 procentům hrubého národního důchodu Unie. Na regionální politiku EU je vyhrazena více než třetina této částky, tj. 308,1 mld. EUR.³⁹ V následujícím grafu je zobrazeno rozdělení prostředků na základě cílů regionální politiky, největší část směřuje do cíle 1 – Konvergence, následuje cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a nejméně prostředků je vyhrazeno pro cíl 3 – Evropská územní spolupráce.

---

³⁶ EUROPA. Zvláštní nástroje podpory. *Ec.europa.eu* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jeremie_cs.cfm.

³⁷ EUROPA. Zvláštní nástroje podpory. *Ec.europa.eu* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jessica_cs.cfm#1.

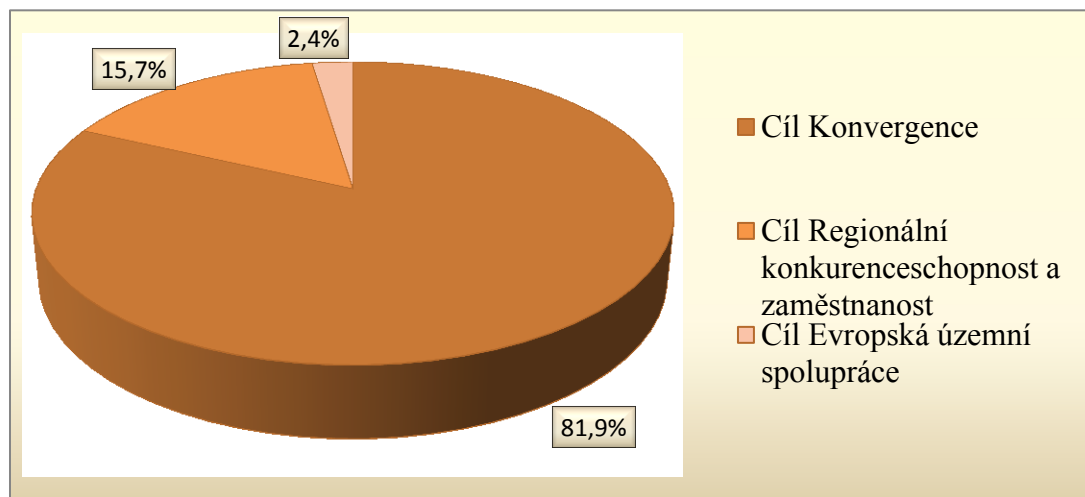
³⁸ LAISSY, Ana-Paula. *Working for the regions: EU Regional Policy 2007-2013*. 1. vyd. Brusel : European Commission, Regional Policy DG, 2008. 33 s. ISBN 92-79-03776-5.

³⁹ STRUKTURALNI-FONDY. Finanční perspektiva EU na léta 2007—2013: výsledná podoba. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013-vysledn>.

Graf 2.1

Rozdělení prostředků podle cílů regionální politiky pro období 2007-2013

Zdroj: Strukturalni-fondy [online], 2013; vlastní úprava

Patnácti „starým členským státům“ bylo přiděleno 51,7 % finančních prostředků a „novým členským státům“ včetně Rumunska a Bulharska náleží 48,3 % rozpočtu.⁴⁰

2.5 Strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR

Aplikace regionální politiky v jednotlivých členských zemích není možná bez řady strategických a programových dokumentů, které musely být vypracovány také v České republice. Tyto dokumenty nesmí být v rozporu s listinami a mechanismy fungujícími v EU. Regionální politika je v České republice zabezpečována prostřednictvím dvou typů dokumentů, prvním typem jsou dokumenty pro českou národní podporu regionálního rozvoje a druhým typem jsou dokumenty pro regionální politiku EU. Mezi základní programové dokumenty sloužící pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů patří Strategické obecné zásady Společenství, Národní rozvojový plán, Národní strategický referenční rámec a jednotlivé operační programy.

⁴⁰ STRUKTURALNI-FONDY. Finanční perspektiva 2007—2013. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013>.

Strategické obecné zásady Společenství (SOZS)

SOZS jsou rámcovým strategickým dokumentem pro regionální politiku EU, obsahujícím hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU pro současné programové období 2007-2013. Obsahují doporučení k co nejefektivnějšímu využití finančních prostředků přidělených regionům v rámci regionální politiky na sedmileté období. Přijetí SOZS probíhá tak, že Evropská komise navrhovaný dokument zašle Evropskému parlamentu a Radě EU, kteří rozhodnou o jeho konečné podobě. Současné Strategické obecné zásady společenství byly schváleny v říjnu roku 2006 a obsahují hlavní priority investic v souladu s Agendou ekonomického růstu a zvyšování zaměstnanosti EU, která byla přijata v roce 2005. Komise doporučuje upřednostňování programů zaměřených na zlepšování atraktivnosti měst a regionů, programů zaměřených na podporu regionálních inovací a růstu ekonomiky založené na znalostech a projektů zaměřených na vytváření většího počtu kvalitnějších pracovních míst.

Národní rozvojový plán 2007-2013 (NRP)

Národní rozvojový plán 2007-2013 je dalším důležitým dokumentem, který definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007-2013. Jsou zde stanoveny cíle, kterých má být dosaženo, rozpracovány priority do dílčích cílů, popsán postup jejich realizace a také popsáno nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti, přičemž klíčové body tohoto systému jsou promítnuty do Národního strategického referenčního rámce. Za tvorbu Národního rozvojového plánu je zodpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), konkrétněji expertní tým pod vedením **Řídícího a koordinačního výboru**, který je formálně nejvyšším institutem koordinace přípravy ČR na současné programovací období. V jeho čele stojí ministr pro místní rozvoj, mezi ostatní členy patří orgány státní správy, regiony soudržnosti, Hospodářská komora, Český statistický úřad, akademická sféra, podnikatelé, odbory a neziskový sektor. Harmonogram příprav ČR na toto programové období byl schválen usnesením vlády ČR č. 245 ze dne 2. března 2005. Práce na současném NRP započala v polovině roku 2005 a první návrh byl zveřejněn 16. ledna 2006.⁴¹ Obsahem NRP je **šest hlavních kapitol**. První a také nejrozsáhlejší kapitola nese název Analýza současné situace a lze v ní nalézt kromě obecných informací také makroekonomickou analýzu a prognózu, základní ekonomické, sociální a environmentální charakteristiky (např. ekonomická struktura ČR, výzkum a vývoj, lidské zdroje a veřejná správa), část věnující

---

⁴¹ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

se regionálnímu rozvoji, rozvoji městských a venkovských oblastí, či zhodnocení dopadů realizace dosavadních rozvojových programů. Druhá kapitola obsahuje SWOT analýzu, kapitola třetí rozebírá východiska, cíle, priority a indikátory Strategie NRP pro období 2007-2013. Kapitola č. 4 se zabývá zaměřením jednotlivých operačních programů. Předmětem předposlední kapitoly je rozložení finančních zdrojů a poslední kapitola je zaměřena na řízení a koordinaci politiky soudržnosti v ČR v období 2007-2013.⁴² Prioritní osy a cíle tohoto dokumentu vycházejí z vymezené strategie a následně jsou promítnuty do struktury operačních programů. Jak je v dokumentu psáno, **globálním cílem NRP** v současném programovém období je „přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.“⁴³ Globálního cíle je dosahováno pomocí čtyř strategických cílů, na něž navazují čtyři prioritní osy dělící se dále na jednotlivé priority. Strategickými cíli NRP jsou:

- konkurenceschopná česká ekonomika (realizován prostřednictvím prioritní osy Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky),
- otevřená, flexibilní a soudržná společnost (realizován prostřednictvím prioritní osy Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti),
- atraktivní prostředí (realizován prostřednictvím prioritní osy Životní prostředí a dostupnost) a
- vyvážený rozvoj území (realizován prostřednictvím prioritní osy Vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky).⁴⁴

Národní strategický referenční rámec (NSRR)

NSRR je dokumentem, který vyjadřuje soulad Národního rozvojového plánu a Strategických obecných zásad společenství a představuje tak podobu realizace politiky HSS na území členského státu. Členská země jej navrhuje za využití principu partnerství. Východiskem

---

⁴² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. MMR: *Návrh národního rozvojového plánu ČR 2007-2013 z ledna 2006* [online]. MMR [8.3.2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45/1141122325-materi-l-nrp-iii-nrp-upraveny-str_e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45.

⁴³ Tamtéž, s. 129.

⁴⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 41.

pro jeho zpracování byl Národní rozvojový plán České republiky, který byl vzat na vědomí na základě usnesení vlády ČR č. 175/2006. Vyjádřit se k němu mohly až do dubna 2006 mnohé subjekty, jako např. neziskové organizace, podnikatelé, vysoké školy, atd. 27. července 2007 byla schválena konečná podoba NSSR, který je podkladem pro jednotlivé operační programy, jejichž podoba je s Evropskou komisí vyjednávána právě na základě NSSR. Legislativa Evropské unie udává strukturu, kterou musí tento dokument respektovat. Jeho součástí je vždy analýza, zvolená národní strategie, seznam programů podpory včetně rozdělení finančních prostředků a také strategie posilování administrativní kapacity, které je nezbytné pro efektivní plnění. Dokument je rozdělen na strategickou a operační část. Strategická část specifikuje zvolenou strategii pro cíle politiky soudržnosti EU, operační část obsahuje seznam operačních programů a rozdělení finančních prostředků mezi tyto programy. Priority NSSR jsou reakcí na faktory, které mají negativní vliv na dynamiku ekonomického a sociálního prostředí v České republice. Mezi tyto faktory patří:

- špatná vymahatelnost práva a nedostatečně rozvinuté institucionální struktury,
- nedostatečný soulad mezi potřebami zaměstnavatelů a kvalifikací pracovní síly i nabídkou vzdělávacích institucí,
- nedostatečně rozvinuté inovační procesy mající vliv na konkurenceschopnost podniků,
- nedostatečně efektivní veřejná správa,
- regionální rozdíly a zhoršování rozvojového potenciálu některých regionů a
- nedostatečné vybavení infrastrukturními sítěmi.⁴⁵

Operační programy (OP)

Čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky EU je vázáno na vypracování a schválení operačních programů, které popisují problémy, jež chce stát za dané prostředky řešit, a čeho chce v rámci programového období dosáhnout. Zabezpečují výběr projektů podle toho, zda pomáhají k naplňování záměrů politiky soudržnosti, a o jejich schválení rozhoduje Evropská komise. Existují dva typy operačních programů, a to tematické a regionální. **Tematické (sektorové) operační programy** jsou zaměřeny tematicky (např. na dopravu, vzdělávání, životní prostředí atd.) a vycházejí z Národního rozvojového plánu ČR pro léta 2007-2013. Řídícími orgány těchto operačních programů jsou příslušná ministerstva ČR, která ke každému programu vypracovávají podrobný metodologický materiál a určují konkrétní podmínky pro projektové žádosti. **Regionální operační programy (ROP)** jsou

---

⁴⁵ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

vymezeny dle regionů soudržnosti a navazují na sektorové operační programy. Řídícím orgánem ROP je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti. Na základě NRP a NSRR je Českou republikou využíváno 26 operačních programů. Jsou jimi následující operační programy.

- Životní prostředí
- Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Výzkum a vývoj pro inovace
- Podnikání a inovace
- Lidské zdroje a zaměstnanost
- Doprava
- Integrovaný operační program
- Technická pomoc
- 7 regionálních operačních programů
- 2 programy pro hl. město Prahu
- 9 programů evropské územní spolupráce⁴⁶

---

⁴⁶ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

2.6 Příprava projektu

Finanční prostředky z fondů EU lze čerpat pouze na základě kvalitně zpracovaných projektových dokumentů. Proto budou následující řádky věnovány projektu, projektovému cyklu a následně dvěma podpůrným nástrojům sloužícím k přípravě projektu – SWOT analýze a matici logických vazeb. Na definici pojmu **projekt** lze nahlížet z mnoha hledisek, která se shodují v tom, že projekt je jednoznačná skupina koordinovaných aktivit s jasně daným začátkem a koncem, provedených jednotlivcem nebo týmem za účelem splnění specifických cílů v rámci definovaného času, nákladů a pracovních parametrů. Hlavním posláním projektů je vytvoření produktů či služeb, které v určité lokalitě zatím neexistují, ale je po nich v dané chvíli poptávka. Mezi další charakteristické znaky projektu patří skutečnosti, že jsou:

- nástrojem ke změně,
- nerutinní a jedinečné,
- složené ze vzájemně propojených aktivit,
- dočasné a
- často riskantní.

Všechny projekty lze dle jejich typu rozdělit do dvou základních skupin, na:

- 1) **projekty investiční**, jejichž podstatou je pořízení investičního majetku, který je určen jako nástroj pro další vytváření výstupů a naplňování cílů projektu, a
- 2) **projekty neinvestiční**, které jsou orientovány na realizaci činností, kde je pořízení majetku jen vedlejší záležitostí a bývá do značné míry omezeno.

Výstupy projektů neinvestiční povahy se projevují již v průběhu trvání projektu, kdežto efekty projektů investičních jsou zřejmé až po ukončení projektu. Proto je u investičních projektů sledována navíc provozní fáze, kdy je monitorováno plnění výstupů, ke kterým se žadatel zavázal ve smlouvě o poskytnutí dotace.⁴⁷

2.6.1 Projektový cyklus

Projektový cyklus definuje základní aktivity, které se musí uskutečnit v rámci přípravy a řízení projektu. Cílem řízení projektového cyklu je celkové zdokonalení plynoucí z dohledu nad řádným posouzením proveditelnosti, nad strukturovaným monitoringem

---

⁴⁷ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

a nad rozhodováním na základě potřebných informací. Mimo základních fází projektu cyklus definuje také aktéry a způsoby rozhodování. Projektový cyklus se člení do šesti fází, které spolu vzájemně souvisí.

- Identifikace a formulace záměru

V této fázi je obsažena počáteční myšlenka projektu a její předběžný nástin. Předcházet by měl rozbor situace a regionu, které se vztahují k projektu a také zjištění možnosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů

- Příprava projektu a jeho formulace

Dochází k podrobnému rozpracování návrhu, k provedení finanční a institucionální analýzy, přehodnocení cílů a zkoumání dopadů na životní prostředí. Důležitost této fáze spočívá v potvrzení významu a proveditelnosti projektu.

- Posouzení a schválení

Žádost o podporu je přijata řídicím orgánem, který ji hodnotí a analyzuje, a to jak z hlediska formální přijatelnosti, tak z hlediska přijatelnosti věcné, kdy se řídicí orgán zabývá především technickými, finančními, ekonomickými a sociálními aspekty projektu.

- Vyjednávání a financování

V této části projektového cyklu dochází k vyjednávání o rozpočtu projektu, který se liší v závislosti na velikosti a náročnosti projektu. Dochází také k podpisu smlouvy mezi předkladatelem a schvalovatelem.

- Implementace a monitoring

Kvůli této fázi, která zahrnuje samotnou realizaci, je projekt vytvářen. Důležitý je následný monitoring, sloužící ke kontrole dodržení původního plánu projektu.

- Hodnocení

V poslední etapě projektového cyklu je hodnocena efektivnost a dopady projektu ve srovnání s dříve stanovenými cíli.⁴⁸

---

⁴⁸ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

2.6.2 SWOT analýza

SWOT⁴⁹ analýza je základní metodikou strategického plánování, kterou lze jednoduše a účinně použít také při přípravě projektu. Výstupem této analýzy je přehledná tabulka zahrnující silné stránky, slabé stránky, příležitosti a rizika daného projektu. Analýza silných a slabých stránek vyhodnocuje vnitřní faktory, čili takové okolnosti, které v oblasti zájmu existují ve chvíli, kdy začínáme projekt připravovat. Vnějšími faktory jsou příležitosti a rizika, která musíme mít na paměti při plánování projektu.

Silné stránky – zahrnují pozitivní skutečnosti v regionu, které mohou mít svůj význam v souvislosti s daným projektem (např. lidské zdroje, infrastruktura, stav životního prostředí).

Slabé stránky – jsou to naopak nedostatečné, neuspokojivé či nefungující faktory ovlivňující projekt.

Příležitosti – představují možnosti, kterých lze využít k překonání slabých stránek a k rozvoji stránek silných.

Rizika – jsou opakem příležitostí, omezují růst či rozvoj a zabraňují změnám (např. nedostatek finančních zdrojů, populační změny, chátrání budov).⁵⁰

2.6.3 Matice logických vazeb

Matice logických vazeb (logframe) je konečným výstupem **logického rámcového přístupu** (LFA, Logical Framework Approach), často využívaného nástroje předběžného plánování projektu. Logický rámcový přístup definuje cíle a výstupy projektu, popisuje projekt, identifikuje možná rizika a vytváří základ pro hodnocení projektu. Skládá se z pěti dílčích částí, které spolu souvisí; jsou jimi situační analýza, analýza zúčastněných subjektů, analýza problémů a cíle, analýza jednotlivých alternativ a plánování jednotlivých aktivit. Závěrečnou fází je příprava matice logických vazeb, což je dokument, shrnující poznatky procesu LFA. Smyslem matice je propojení cílů, vstupů, procesů a výstupů projektu. Logframe je uspořádána dle vertikální a horizontální osy. Vertikální logika zahrnuje hlavní cíl, specifické cíle, výstupy a aktivity, horizontální logika obsahuje objektivně ověřitelné ukazatele, způsoby ověření a rizika a předpoklady.⁵¹

---

⁴⁹ SWOT je akronym, spojující počáteční písmena 4 anglických výrazů: Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (rizika).

⁵⁰ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

⁵¹ Tamtéž.

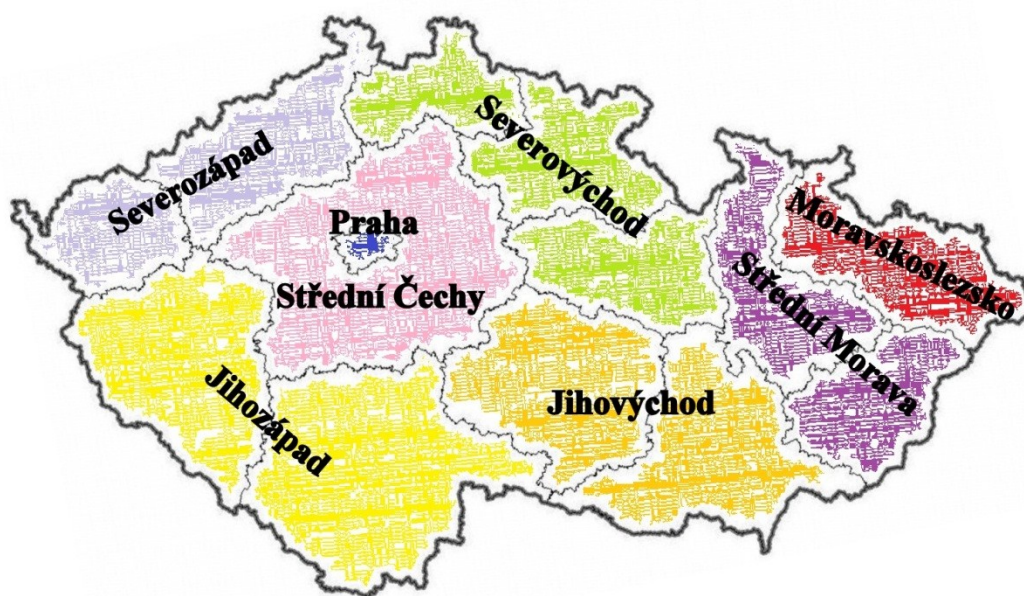

3 Charakteristika regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava

Území České republiky je na základě klasifikace NUTS rozděleno do osmi sdružených krajů (neboli regionů soudržnosti) spadajících pod úroveň NUTS II; rozdělení můžeme vidět na obrázku Obr. 3.1. Mezi těchto osm regionů patří mimo Střední Moravu, které bude věnována níže větší pozornost, také Moravskoslezsko, Jihovýchod, Severovýchod, Severozápad, Jihozápad, Střední Čechy a Praha. Regiony úrovně NUTS II se sestávají z území jednoho, dvou, či tří krajů – jednotek NUTS III. Region soudržnosti Střední Morava zahrnuje kraj Olomoucký a Zlínský.

Obr. 3.1

Regiony soudržnosti ČR

Zdroj: Enviregion [online], 2013; vlastní úprava

3.1 Obecná charakteristika regionu

Region soudržnosti Střední Morava se nachází ve východní části území republiky a sousedí s regionem Moravskoslezsko na severovýchodě, s regionem Severovýchod na severozápadě a s regionem Jihovýchod na jihozápadě. Východní okraj regionu tvoří hranici se Slovenskem a severní část hraničí s Polskem. Co se týče přeshraniční spolupráce, do území Střední

Moravy zasahuje euroregion Bílé Karpaty a také část euroregionu Glacensis.⁵² Na rozloze 9230 km² se nachází těchto 9 okresů: Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk v kraji Olomouckém a Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín ve Zlínském kraji. Území regionu Střední Morava je velmi členité, zasahují zde různé typy reliéfu a klimatu. Například vyšší úroveň srážek a chladnější klima lze zaznamenat v pohoří Hrubý Jeseník než v rovinném Hornomoravském a Dolnomoravském úvalu, kde je spíše teplá až velmi teplá podnební oblast.

Zlínský kraj je tvořen převážně kopcovitým terénem a pohořími, v povodí Moravy (oblast Kroměřížska a Uherskohradištska) se však rozléhá úrodná oblast. Do kraje zasahují Moravskoslezské Beskydy, Javorníky, Bílé Karpaty, Hostýnsko-Vsetínská hornatina, Chřiby a Vizovická vrchovina. Největší řekou kraje je Morava, do které se vlévají Bečva a Olšava. Obdělávání půdy je z důvodu členitosti krajiny obtížné, přes 51 % půdního fondu tvoří nezemědělské půdy. Nejvíce orné půdy se nachází v okrese Uherské Hradiště, naopak nejméně v okrese Vsetín. Kraj nemá velké zásoby nerostných surovin, celorepublikový význam mají jen ložiska štěrkopísků, cihlářských hlín a stavebního kamene.

Zlínský kraj vznikl na základě zákona č. 347 z 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních správních celků, a to sloučením okresů Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště, které dříve patřily do Jihomoravského kraje a okresu Vsetín, který patřil ke kraji Severomoravskému. Kraj je rozdělen do 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, v nichž působí 25 územních obvodů pověřených obcí. Krajským městem je Zlín. V tomto čtvrtém nejmenším kraji republiky se nachází 305 obcí, z nichž má 30 statut města. Hustota zalidnění dosahuje 149 obyvatel/km², což je více, než činí celorepublikový průměr.⁵³

Olomoucký kraj je tvořen hornatou částí na severu území, kde se nachází pohoří Jeseníky a v nich nejvyšší hora celého regionu - Praděd – vysoká 1491 m n. m., a na jihu rovinatou částí, kde se rozléhá Haná. Krajem rovněž protéká řeka Morava, na jejíž hladině u Kojetína, ve výšce 190 m n. m., se nachází nejnižší položený bod Olomouckého kraje. Podíl orné půdy se zde každoročně snižuje, nezemědělská půda ke konci roku 2011 tvořila 46,9 % půdního fondu.

---

⁵² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Mapa euroregionů v ČR. *Czso.cz*[online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupné z [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/mapa_euroregionu_v_cr_k_31_12_2011/\\$File/euroregiony_cr_2011.jpg](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/mapa_euroregionu_v_cr_k_31_12_2011/$File/euroregiony_cr_2011.jpg).

⁵³ KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU VE ZLÍNĚ. *Statistická ročenka Zlínského kraje 2012*. [online]. Zlín: Český statistický úřad, 2012 [cit. 4.3.2013]. 214 s. ISBN 978-80-250-2268-9. Dostupné z: www.zlin.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/721011-12-xz.

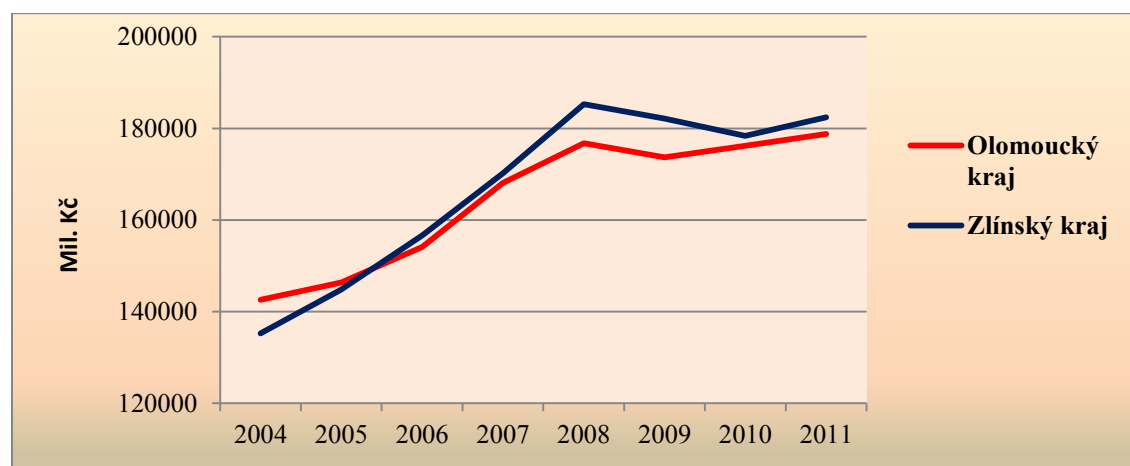
Předpisem, na jehož základě vznikl Olomoucký kraj, je zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních správních celků. Kraj se člení na pět okresů, kterými jsou Jeseník, Olomouc, Přerov, Prostějov a Šumperk, dále 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Nachází se zde 399 obcí, 30 z nich má statut města. Krajským městem je Olomouc, kde k 31. 12. 2011 žilo 99 529 obyvatel. Na 1km² zde žije 121,3 obyvatel, což je o 11,9 obyvatele méně, než činí hustota zalidnění celé České republiky.⁵⁴ Mapy administrativního členění obou krajů jsou obsaženy v příloze č. 1. a příloze č. 2.

3.2 Ekonomická charakteristika regionu

V roce 2011 bylo v regionu Střední Moravy zaměstnáno celkem 552,3 tisíc obyvatel, což je o téměř 10 000 lidí více, než v roce 2010. Na HDP České republiky se Zlínský kraj podílel 4,7 %, stejně jako kraj Olomoucký. HDP na 1 obyvatele dosahovalo v regionu 294 053 Kč.⁵⁵ Vývoj HDP v krajích Střední Moravy v letech 2004 - 2011 je zaznamenán v grafu 3.1.

Graf 3.1

Vývoj HDP v Olomouckém a Zlínském kraji v letech 2004-2011

Zdroj: Statistická ročenka Zlínského kraje 2012[online], Statistická ročenka Olomouckého kraje 2012[online], 2013; vlastní úprava

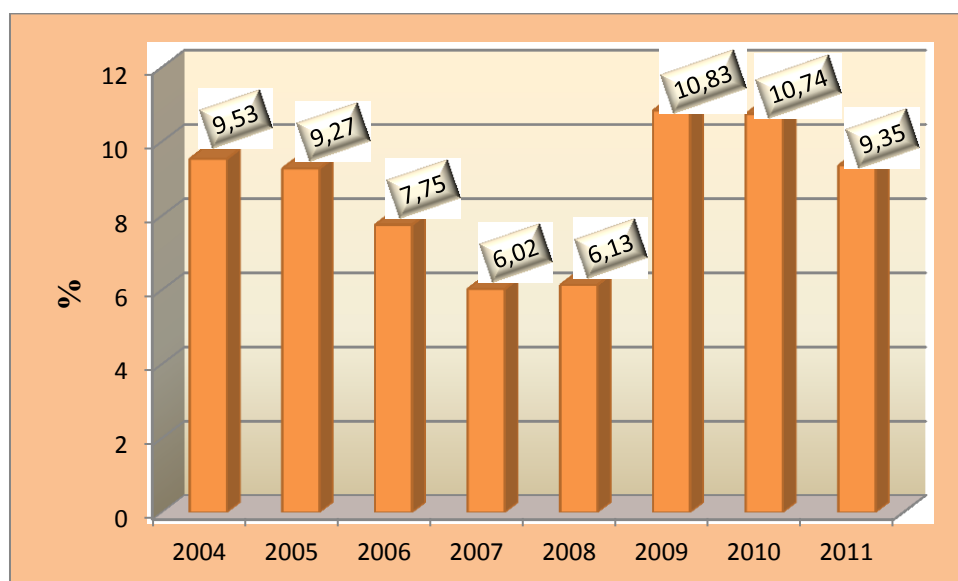
⁵⁴ KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V OLOMOUCI. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2012* [online]. Olomouc: Český statistický úřad, 2012 [5. 4. 2013]. 228 s. ISBN 978-80-250-2267-2. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D0003FB956/\\$File/71101112b.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D0003FB956/$File/71101112b.pdf).

⁵⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vybrané ukazatele regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Morava. *Czso.cz* [online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupné z www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/vybrane_ukazatele_regionu_soudrznosti_nuts_2_stredni_morava.

Ekonomika **Zlínského kraje** stojí na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů, průmyslový potenciál zde představují podniky zpracovatelského průmyslu, a to zejména podniky kožedělné a dřevozpracující. Ve srovnání se zbytkem republiky se však tyto podniky vyznačují nízkou úrovní modernizace výroby. Registrovaná míra nezaměstnanosti činila k 31. 12. 2011 9,35 %, přičemž nejnižší míra nezaměstnanosti v kraji byla evidována v okrese Zlín (7,85 %) a nejvyšší v okrese Vsetín (10,75 %).⁵⁶ Ke konci roku 2012 došlo k dalšímu zhoršení těchto ukazatelů, v okrese Vsetín připadlo na jedno volné pracovní místo průměrně 28,5 evidovaných nezaměstnaných, což je oproti hodnotě 16,9 z předchozího roku značný nárůst. Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2012 činila 11,95 % v okrese Vsetín a 8,76 % v okrese Zlín, za celý Zlínský kraj byla zjištěna hodnota 10,42 %.⁵⁷ V grafu č. 3.2 je zaznamenán vývoj registrované nezaměstnanosti v kraji od roku 2004 do roku 2011.

Graf 3.2

Vývoj nezaměstnanosti v Zlínském kraji v letech 2004-2011

Zdroj: Statistická ročenka Zlínského kraje 2012[online], 2013; vlastní úprava

Olomoucký kraj je průmyslová oblast s rozvinutými službami. Jižní část kraje je z ekonomického hlediska stabilní, severní část je znevýhodněna polohou, dopravní dostupností a stále ještě narušením druhou světovou válkou (narušení bylo

⁵⁶ KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU VE ZLÍNĚ [online], Ref. 53.

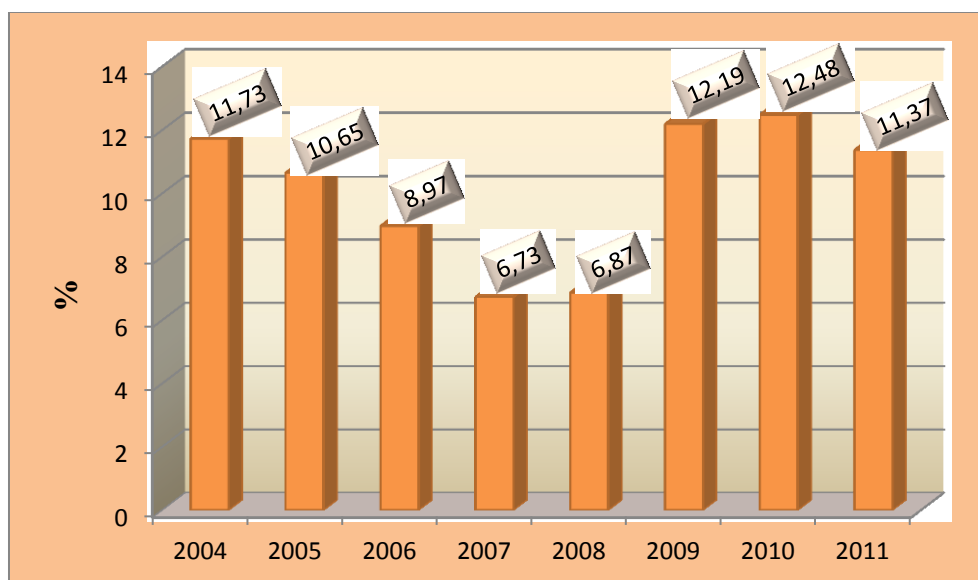
⁵⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Nezaměstnanost ve Zlínském kraji na konci roku 2012. *Czso.cz* [online]. [cit. 4.4.2013]. Dostupné z: www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/nezamestnanost_ve_zlinskem_kraji_na_konci_roku_2012.

způsobeno vysídlením německého obyvatelstva z tohoto území), patří proto k ekonomicky slabším oblastem. V kraji působí mnoho tradičních průmyslových podniků, zejména potravinářských, textilních, strojařských a podniků zabývajících se optikou.⁵⁸

Registrovaná míra nezaměstnanosti dosáhla ke konci roku 2011 výše 11,37 % a ke konci roku 2012 8,9 %, což je stále více, než činil republikový průměr (7,4 %).⁵⁹ Vývoj nezaměstnanosti v kraji od roku 2004 do roku 2011 je zobrazen v následujícím grafu.

Graf 3.3

Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji v letech 2004-2011

Zdroj: Statistická ročenka Olomouckého kraje 2012[online], 2013; vlastní úprava

Jak lze vidět v grafech zobrazujících míru registrované nezaměstnanosti, vývoj ve sledovaném období byl v obou krajích velmi podobný. Hodnoty naměřené ve Zlínském kraji jsou v každém roce nižší, než v kraji Olomouckém, kde jsou problémovými okresy především Jeseník, kde činila nezaměstnanost ke konci roku 2011 16,8 % a Šumperk s nezaměstnaností v témže období ve výši 13,0 %.⁶⁰

⁵⁸ KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V OLOMOUCI [online], Ref. 54.

⁵⁹ KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V OLOMOUCI. Nezaměstnanost v Olomouckém kraji k 31.12.2012. *Czso.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: [www.czso.cz/xm/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/e64b2f1609dfb3b2c1257b0a002b9f71/\\$FILE/NEZ2012_12.pdf](http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/e64b2f1609dfb3b2c1257b0a002b9f71/$FILE/NEZ2012_12.pdf).

⁶⁰ Tamtéž.

Region soudržnosti Střední Morava je sídlem pro mnoho významných podniků z různých odvětví průmyslu. Některým z nich bude věnována pozornost v následujících odstavcích. Největší tradici zde má průmysl strojírenský, gumárenský, plastikářský, kovodělný, elektrotechnický, kožedělný, chemický, potravinářský a textilní.

Hamé s.r.o.

Tato přední potravinářská firma, sídlící v Kunovicích, se zabývá výrobou trvanlivých a chlazených potravin. Historie firmy sahá až do 20. let 20. století, kdy byla v obci Babice zřízena konzervářská dílna. Obrat společnosti dosáhl v roce 2012 částky 5766 milionů Kč, při počtu 2379 zaměstnanců. Hamé své výrobky umísťuje nejen na českém trhu, asi 43 % produkce směřuje do zahraničí, a to do 36 států světa, mezi které patří mimo evropské země také například USA, Kanada, Austrálie, Japonsko, Libye či Turkmenistán. Firma využívá prostředky z EU, v roce 2010 byla zahájena realizace projektu Komplexní vzdělávání zaměstnanců Hamé s.r.o. a zaměstnanců dceřiných společností, který byl finančně podpořen z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. Tento projekt byl ukončen 30. 9. 2012 a jeho hlavním cílem bylo zvýšení konkurenceschopnosti podniku.⁶¹

PRESBETON Nova, s.r.o.

PRESBETON Nova, s.r.o. je významná česká firma, jejímž předmětem podnikání je výroba betonových dlažeb, zdicích materiálů a betonových prvků. Historie společnosti se datuje do doby první republiky, avšak plně se začala rozvíjet až po roce 1990, kdy firma začala vyrábět zámkovou dlažbu. Společnost zastřešuje dvě firmy, a to PRESBETON Nova s. r. o. a PRESBETON Drahotuše s.r.o., ve kterých pracuje 292 zaměstnanců. Firma vlastní pět výrobních a prodejních závodů v Bystrovanech, Drahotuších, Olomouci, Slaviči, Čelachovicích na Hané a dva čistě prodejní závody v Pardubicích a Poříčí nad Sázavou.⁶²

TON a.s.

V Bystřici pod Hostýnem se nachází firma vyrábějící ohýbaný nábytek, která navazuje na nejstarší výrobu ohýbaného nábytku firmy Thonet. Je zde využívána tradice řemeslného umění, ale současně jsou aplikovány nové trendy objevující se v nábytkářském průmyslu. Produkce firmy TON a.s. je vyvážena do více než 60 zemí světa, zaměstnáno je zde 850 lidí.

---

⁶¹HAMÉ. O Hamé. *Hame.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: www.hame.cz/cs/company/detail/id/28/o-hame.

⁶²PRESBETON. Předmět podnikání. *Presbeton.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: www.presbeton.cz/onas/predmet-podnikani/.

V letech 2011 a 2012 firma čerpala dotaci z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost na projekt s názvem „Specifické vzdělávání zaměstnanců k vyšší konkurenceschopnosti TON a.s.“.⁶³

Austin Detonator s.r.o.

Tato firma, která je součástí korporace Austin Powder Company, sídlící v americkém státě Ohio, je tradičním výrobcem iniciátorů pro průmyslové trhací práce. Činnost zahájila k 1. 1. 1999, kdy odkoupila dřívější výrobu rozbušek s mnohaletou tradicí – Zbrojovku Vsetín. 860 zaměstnanců zde vyrábí, elektrické, neelektrické a elektronické rozbušky, iniciační prostředky, palníky a jiné pomůcky pro trhací práce. 90 % výroby firma vyváží ze Vsetína do zemí EU, Islandu, USA, Japonska, Jižní Afriky, či do zemí Středního Východu.⁶⁴

3.3 Dopravní infrastruktura v regionu

Region soudržnosti Střední Morava je, díky své poloze, významnou dopravní lokalitou, která přispívá jak vnitrostátní dopravě, tak dopravě transevropské. K 1. 1. 2013 vedlo regionem 5707 km silnic a dálnic, přičemž jednoznačně největší podíl (asi 60 %) zaujímaly silnice třetí třídy, nejnižší, jednoprocentní, podíl patřil dálnicím, které vedou krajem v délce necelých 53 km.⁶⁵ Tento podíl na silniční síti není přívětivý, avšak je plně srovnatelný se stavem v rámci České republiky jako celku. Délka silniční sítě přepočtená na 1 km² rozlohy kraje činí je o cca 24 % nižší než je průměrná hustota silniční sítě na území republiky.

Rozvoj dopravní infrastruktury na území **Zlínského kraje** se zaměřením na silniční síť, je jednou z hlavních priorit kraje. Silniční doprava je zde dlouhodobým nedostatkem. Její zkvalitnění by umožnilo zvýšení atraktivity kraje pro investory, a tím také zlepšení ekonomické situace regionu. Zlínský kraj je na síť dálnic a rychlostních silnic napojen od roku 2010, délka těchto komunikací však činí pouze 33 km. Základní prioritou je napojení kraje na evropský silniční systém, prostřednictvím zařazení tahu R49 do mezinárodní sítě TEN-T. Dokumentem, který slouží pro rozhodování orgánů kraje v oblasti dopravy, je Generel dopravy Zlínského kraje, který byl aktualizován v roce 2011.⁶⁶ V tomto textu je formulována vize rozvoje dopravy, jako „vytvoření podmínek pro zajištění kvalitní

⁶³TON. Profil společnosti. *Ton.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: www.ton.cz/profil-spolecnosti1.html.

⁶⁴AUSTIN. Profil firmy. *Austin.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: <http://www.austin.cz/cz/profil.htm>.

⁶⁵ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR. Přehledy z informačního systému o silniční a dálniční síti ČR. *Rsd.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-siti/Delky-a-dalsi-data-komunikaci/prehledy-z-informacniho-systemu-o-silnicni-a-dalnicni-siti-cr>.

⁶⁶ZLÍNSKÝ KRAJ. Odbor dopravy a silničního hospodářství. *Kr-zlinsky.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/odbor-dopravy-a-silnicniho-hospodarstvi-cl-86.html>.

a bezpečné dopravy zaměřené na její ekonomické, sociální a ekologické dopady v rámci principů udržitelného rozvoje ve Zlínském kraji“.⁶⁷ Dále jsou zde zmíněny strategické cíle, mezi které patří:

- zajištění kvalitní dopravní infrastruktury, která je předpokladem úspěšného ekonomického rozvoje kraje,
- zvýšení bezpečnosti dopravy, čehož má být dosaženo snížením dopravní nehodovosti, technické zaostalosti a respektováním Evropské charty bezpečnosti silničního provozu,
- podpora udržitelného rozvoje dopravy ve Zlínském kraji,
- omezení vlivů dopravy na veřejné zdraví a životní prostředí,
- vytvoření podmínek ekonomického rozvoje a konkurenceschopnosti Zlínského kraje, a to rychlým rozvojem sítě dálnic a rychlostních silnic a dobudováním rychlostní silnice R 55,
- vytvoření podmínek pro udržitelný rozvoj lázeňství a rekreace ve Zlínském kraji,
- dosažení vhodné dělby přepravní práce mezi druhy dopravy.

Mezi prioritní oblasti kraje patří rozvoj silniční, železniční, vodní, letecké, cyklistické a pěší dopravy. Nejvíce zatíženými úseky **silniční sítě** ve Zlínském kraji jsou silnice I/35, konkrétně úsek Valašské Meziříčí – Rožnov pod Radhoštěm, I/49 vedoucí z Malenovic do Zlína, I/55, úsek Otrokovice – Staré Město a I/57 vedoucí z Jablunky do Vsetína. Na území kraje se nachází sedm hraničních přechodů, které měly svůj význam především před vstupem České republiky do Schengenského prostoru v roce 2007. Jedná se o hraniční přechody Strání – Moravské Lieskové, Březová – Nová Bošáca, Starý Hrozenkov – Drietoma, Brumov-Bylnice – Horné Srnie, Nedašova Lhota – Červený Kameň, Střelná – Lysá pod Makytou a Velké Karlovice – Makov. **Železniční tratě** jsou na území Zlínského kraje dlouhodobě stabilizované, oblastí procházejí dvě hlavní železniční tratě pro provoz mezinárodních rychlíků, expresů a vlaků, a to trať číslo 330 vedoucí z Přerova do Břeclavi a trať číslo 280 z Hranic na Moravě do Střelné. Tyto hlavní železniční tahy jsou propojeny sítí menších tratí. Celková délka tratí na území kraje činí 358 km. V oblasti železniční dopravy je cílem zvýšení konkurenceschopnosti modernizací tratí s ohledem na bezpečnost, zvyšování četnosti nabídky a průměrných cestovních rychlostí. Své místo v kraji má také **vodní doprava**, mezi významné vodní cesty patří řeka Morava, kde je vodní cesta vymezena od ústí řeky Bečvy po soutok

---

⁶⁷ ZLÍNSKÝ KRAJ. Generel dopravy Zlínského kraje. *Kr-zlinsky.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/generel-dopravy-zlinskeho-kraje-cl-99.html>.

s vodním tokem Dyje, včetně průplavu Otrokovice-Rohatec. V zájmu kraje je zejména využití vodní dopravy pro rekreační účely, například prostřednictvím vodní cesty Baťův kanál. **Letecká doprava** není se Zlínským krajem často spojována, přesto zde má mnohaletou tradici. V současné době se zde nacházejí tři civilní neveřejná letiště (v Kunovicích, Otrokovících, Kroměříži) a šest přístavních ploch pro Leteckou záchrannou službu. Potřebu Zlínského kraje v oblasti přepravy osob zajišťují letiště v jiných krajích, Brno – Tuřany a Ostrava – Mošnov. Dále je ve Zlínském kraji podporován rozvoj **cyklistické dopravy** ve městech a jejich spádových oblastech.⁶⁸

Silniční doprava **Olomouckého kraje** je tvořena 3567,4 km silnic, z nichž 36,2 km představuje dálnice, která prochází okresem Prostějov a Přerov. Silniční síť je na jihu kraje hustší, zejména kvůli příznivějšímu rovinatému terénu. Problematickou oblast představuje město Přerov a přilehlé obce, kde schází dokončení dálničního obchvatu a obce na Konicku, Tovačovsku, Uničovsku a Jindřichovsku, které se vyznačují zhoršenou dostupností. Důležitou roli v kraji hraje železniční doprava, kterou zajišťuje 603 km železničních tratí, které jsou vedeny rovnoměrně celým územím kraje. Územím Olomouckého kraje vede tranzitní železniční koridor Zábřeh – Olomouc – Přerov – Hranice na Moravě, na němž se nachází významné železniční uzly v Přerově a Olomouci. V současné době diskutovaným problémem je železniční trať spojující Krnov a Jeseník. Část úseku vede polským územím a Ministerstvo dopravy ČR za jeho užívání platí miliony korun ročně. V rámci letecké dopravy funguje v kraji několik letišť s převážně sportovním regionálním využitím. Záměrem v této oblasti je revitalizace a rozvoj letiště Přerov – Bochoř, kde se plánuje zavést pravidelná letecká osobní i nákladní doprava a vytvoření veřejného logistického centra celostátního významu. Potenciál v rozvoji dopravní infrastruktury Olomouckého kraje je spatřován v odstranění technické zaostalosti stávající infrastruktury, odstranění kolizních míst, výstavbě ochvatů měst a obcí a respektování životního prostředí a bezpečnosti silničního provozu.⁶⁹

---

⁶⁸ ZLÍNSKÝ KRAJ, ref. 67.

⁶⁹ OLOMOUCKÝ KRAJ. Veřejná dopravní a technická infrastruktura. *Kr-olomoucky.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz/verejna-dopravni-a-technicka-infrastruktura-cl-849.html.

3.4 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Pro účel práce bude v následující podkapitole věnována pozornost cílům a prioritním osám Regionálního operačního programu Střední Morava, který přispěl k financování projektu uskutečněného ve Valašské Bystřici. Tímto projektem se bude zabývat čtvrtá kapitola. Region soudržnosti Střední Morava spadá pod cíl Konvergence a je financován prostředky Evropského fondu pro regionální rozvoj. Pro Regionální operační program NUTS II Střední Morava je v současném programovém období vyčleněno 14,11 % finančních prostředků určených pro všechny regionální operační programy, což je 483,9 mil. EUR.⁷⁰

Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava (dále jen „ROP SM“) je důležitým strategickým dokumentem, který vychází ze sociálně-ekonomických rozvojových priorit regionu při realizaci projektů podporovaných strukturálními fondy EU v průběhu současného programového období. Obsahové priority ROP SM respektují strategické rozvojové dokumenty regionu, České republiky a také vycházejí z rámcových dokumentů přijatých na úrovni Evropské unie, zejména pak ze Strategických obecných zásad Společenství. ROP SM je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Globálním cílem ROP SM je zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel ve svém komplexu. Komplexní pojetí tohoto cíle se týká posílení rozvoje městských oblastí, ale také stabilizace venkovského prostoru. Cíle bude dosaženo naplněním vnitřního potenciálu regionu a jejich venkovským zázemím, současně by měl být podpořen vnější rozvojový potenciál regionu.

Obsah globálního cíle je konkretizován třemi **specifickými cíli**.

- Specifický cíl 1: Zajištění efektivní, flexibilní a bezpečné dopravní infrastruktury v rámci regionu soudržnosti Střední Morava a spolehlivé, kvalitní a integrované veřejné dopravní služby.
- Specifický cíl 2: Zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých, podpůrných podmínek pro podnikání.

---

⁷⁰ CHVOJKOVÁ, Anna, KVĚTOŇ, Viktor et al. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Praha: IREAS, 2007. ISBN 978-80-86684-43-7.

- Specifický cíl 3: Zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, informovanosti a propagace.

Na základě specifických cílů jsou formulovány čtyři **prioritní osy** ROP SM, kterými jsou Doprava, Integrovaný rozvoj a obnova regionu, Cestovní ruch a Technická pomoc. Prioritní osy se vzájemně doplňují a tvoří ucelený systém programu.⁷¹ Vzhledem k tomu, že projekt, který bude popsán v této práci, byl realizován v rámci prioritní osy Cestovní ruch, zabývá se následující podkapitola pouze touto osou.

3.4.1 Prioritní osa 3 Cestovní ruch

Prioritní osa cestovní ruch je zaměřena na maximalizaci využití potenciálu odvětví cestovního ruchu ve prospěch sociálně-ekonomického rozvoje regionu. Pro tuto prioritní osu je stanovena alokace podílem 19 % finančních prostředků určených pro ROP SM. Každá z prioritních os má různé zaměření, cíle a oblasti podpory. **Globálním cílem** prioritní osy Cestovní ruch je zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, informovanosti a propagace. Dále jsou určeny 4 specifické cíle osy, které jsou naplňovány jednotlivými oblastmi podpory.

Specifické cíle prioritní osy 3

- Zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu na území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb.
- Zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu na území mimo vysokou koncentraci infrastruktury a služeb.
- Rozvoj služeb v cestovním ruchu zajišťovaný podnikatelskými subjekty.
- Zvýšení zájmu turistů o region podporované koordinovaným rozvojem a propagací produktů cestovního ruchu.

Prioritní osy jsou dále členěny do 13 oblastí podpor. Prioritní osa 3 zahrnuje čtyři oblasti podpor, kterými jsou především 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu (tato oblast podpory se zaměřuje na rozvoj území, na kterém je ve velké míře soustředěna infrastruktura a služby),

---

⁷¹ RR STŘEDNÍ MORAVA. Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava, 2007-2013. Verze 15. *RR-strednimorava.cz* [online]. [8.4.2013]. Dostupné z: www.rr-strednimorava.cz/file/3652/.

dále 3.2 Veřejná infrastruktura a služby, 3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby a 3.4 Propagace a řízení.⁷²

3.4.2 Orgány ROP Střední Morava

Řízení Regionálního operačního programu Moravskoslezsko probíhá v několika rovinách, podílí se na něm Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava a její orgány a Monitorovací výbor ROP Střední Morava. Funkci platebního a certifikačního orgánu a Auditního orgánu plní Ministerstvo financí. Zprostředkující subjekty ROP Střední Morava nemá.

Regionální rada

Hlavní činnost Regionální rady spočívá v realizaci a administraci ROP Střední Morava, kdy především rozhoduje o využití finančních prostředků na jednotlivé aktivity, odpovídá za efektivní využívání těchto prostředků a také za kontrolu hospodaření a realizaci kontrolních opatření. Mezi hlavní orgány Regionální rady (dále jen „RR“) patří:

- Předseda, který je statutárním orgánem RR a zastupuje ji navenek,
- Výbor RR, který schvaluje veškeré dokumenty spojené s realizací ROP Střední Morava,
- Úřad RR, výkonný orgán, který zabezpečuje úkoly spojené s touto funkcí.

Monitorovací výbor

Úkolem monitorovacího výboru je schvalování kritérií pro výběr projektů, monitorování na úrovni programu a také zprostředkování vazby na sociální partnery a orgány EU. Mezi členy výboru patří zástupci:

- RR regionu soudržnosti Střední Morava,
- státní správy,
- územní samosprávy,
- hospodářských a sociálních partnerů,
- univerzit (Univerzita Palackého v Olomouci a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně)
- nestátních neziskových organizací.⁷³

---

⁷² RR STŘEDNÍ MORAVA, ref. 71.

⁷³ Tamtéž.

3.5 Valašská Bystřice

Obec Valašská Bystřice se rozléhá na 36 km² uprostřed Vsetínských vrchů v nadmořské výšce 460 m. Od nejbližšího města, Rožnova pod Radhoštěm, je vzdálena 8 kilometrů, od města okresního, Vsetína, necelých 21 km. Sousedními obcemi jsou Vidče na severu, Hutisko-Solanec a Karolinka na východě, Nový Hrozenkov a Halenkov na jihu a Malá Bystřice a Velká Lhota na západě. Polohu obce v rámci okresu Vsetín znázorňuje následující mapa. Tabulka č. 3.1 zobrazuje vymezení obce v rámci klasifikace NUTS.

Obr. 3.2

Poloha obce v okrese Vsetín

Tab 3.1

Klasifikace NUTS

NUTS 1	Česká republika
NUTS 2	Střední Morava
NUTS 3	Zlínský kraj
LAU 1	Okres Vsetín
LAU 2	Valašská Bystřice

Zdroj: Risy [online], 2013

Zdroj: Města.obce [online], 2013

Celé území obce se nachází v Chráněné krajinné oblasti Beskydy, s výskytem mnoha chráněných druhů rostlin a živočichů. Je zde možné nalézt vstavačovitě a hořcovitě rostliny, jalovec a ze živočichů například zajíce, srnky, divočáky, ale i jeleny, rysy, či medvědy. Území obce je členité a hornaté, ze dvou třetin je pokryto lesy. Nejvyšším bodem je vrchol Tanečnice s výškou 912 metrů nad mořem. Zdroje vody jsou omezené, protéká zde pouze potok Bystřice.⁷⁴

⁷⁴ VALAŠSKÁ BYSTŘICE. *Valašská Bystřice 1651-2001*. Valašská Bystřice: Obec Valašská Bystřice, 2001. 87 s.

3.5.1 Historie obce

Historie obce Valašská Bystřice se datuje od roku 1651, kdy byly založeny její pozemkové knihy. Sousední město Rožnov pod Radhoštěm a obec Vidče byly založeny o 400 let dříve, Valašská Bystřice je tedy jedna z nejpozději osídlených obcí Valašska. V **17. století** bylo toto území, patřící pánům ze Žerotína, velmi řídké zalidněno, jelikož jeho velkou část tvořily pralesy. V této době byla obec pojmenována po prvním fojtu a po říčce protékající krajem: Randýskova Bystřice. V roce 1725 bylo bystřické fojtství odkoupeno Jiřím Křenkem z Vidče a obec byla přejmenována na Velkou neboli Hrubou Bystřici. Obec za působení prvních fojtů z rodu Křenků rychle vzkvétala. V roce 1735 zde byla zřízena stanice portášů, kteří jsou významnou součástí obce do dnes. Portášský sbor tehdy působil na celém území od Českého Těšína po Uherské Hradiště, a když to bylo nutné, zasahovali také v Olomouci. V roce 1772 se v obci začal stavět kostel, který určil nové centrum obce. Stavba byla dokončena a vysvěcena v roce 1780. Téměř současně byla dostavěna fara a škola. V tomto období se rozvoj obce na nějaký čas zastavil, lidé se živili především výrobou náradí a hraček ze dřeva, se kterými obchodovali dokonce až ve Vídni.

V polovině **19. století** došlo k výstavbě dvou nových škol – U kostela a Na Pasekách. Roku 1905 byla postavena nová fara, na kterou byl o sedm let později zaveden telefon. První svobodné volby po 1. světové válce se konaly v roce 1919, kdy byl starostou zvolen Jan Křenek. V roce 1925 byl na žádost zastupitelstva změněn název obce na Valašskou Bystřici a do roku 1931 probíhala stavba silnice. Namísto školy U kostela byla postavena Měšťanská jubilejní škola, kterou projektovat architekt Kupka, autor mnoha škol na Valašsku. Elektrický proud byl v obci zaveden v roce 1937. Během druhé světové války přišla obec o 21 obyvatel, území Valašské Bystřice se stalo častým úkrytem partyzánů, z nichž někteří zde mají své hroby. Po válce došlo v důsledku stěhování obyvatel do pohraničí k vysídlení velké části obce a jejímu dalšímu zalesňování. Prvním podnikem v obci bylo výrobní družstvo Portáš, které navázalo na tradiční výrobu náradí a povozů ze dřeva a kovu. V roce 1948 byla zavedena pravidelná autobusová doprava mezi obcí a Rožnovem pod Radhoštěm, která sloužila především za účelem dojíždění za prací do podniku Tesla Rožnov, či Loana.

V 70. a 80. letech **20. století** docházelo k rozšíření výstavby bytů i domů, bylo postaveno 7 bytových domů. Vybudováno bylo také kamenné koupaliště, lyžařský vlek, fotbalové hřiště, samoobsluha, mateřská škola a hasičská zbrojnice. V roce 1954 byly k obci připojeny Videčské Paseky, díky čemuž opět vzrostl počet obyvatel. Prvním starostou po pádu

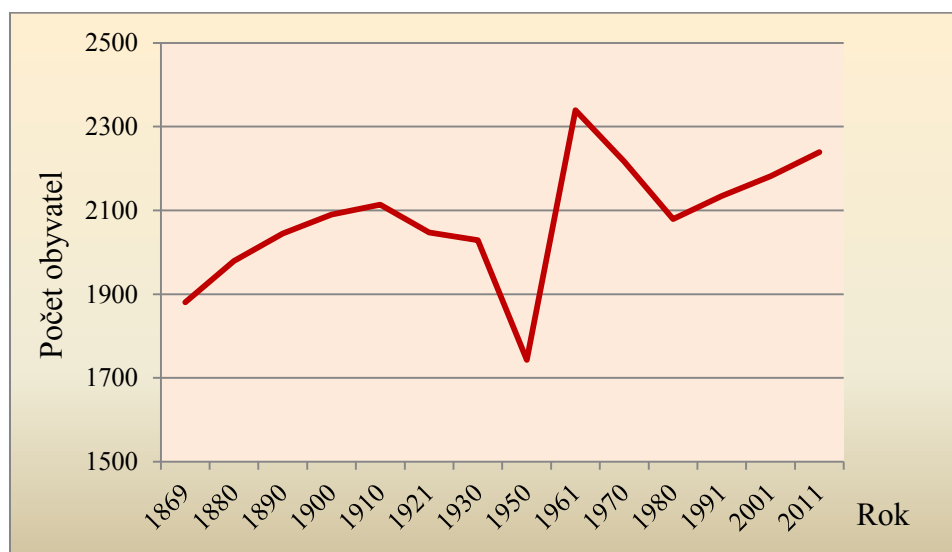
socialistického režimu byl zvolen Ing. Miroslav Šrámek. V posledních 10 letech 20. století se obci dařilo, byl zde vybudován vodovod, nová tělocvična při základní škole, sociální byty a v roce 2000 byl postaven Dům s pečovatelskou službou.⁷⁵

3.5.2 Obyvatelstvo

Údaje zaznamenávající počet obyvatel jsou dohledatelné již z doby založení obce, avšak větší vypovídající schopnost mají data získaná ze sčítání lidu. První sčítání lidu v obci bylo provedeno v roce 1869, poté v roce 1880 a následně každých 10 let s výjimkou roku 1940, kdy sčítání bránil válečný stav v zemi. Vývoj počtu obyvatel od roku 1869 až do zatím posledního sčítání lidu v roce 2011 zobrazuje následující graf.

Graf 3.4

Vývoj počtu obyvatel v obci v letech 1869-2011

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2013; vlastní úprava

Při prvním sčítání lidu v roce 1869 bylo zjištěno, že v obci žije ve 234 domech 1881 obyvatel. Z grafu je patrný rovnoměrný růst počtu obyvatel až do roku 1910. Následovala 1. světová válka, která zasáhla obec stejně jako většinu zemí Evropy a způsobila pokles stavu obyvatelstva. Prudký propad v letech 1930-1950 byl zapříčiněn 2. světovou válkou – vysokou mírou úmrtnosti, nízkou mírou porodnosti a také doosídlováním pohraničí po odsunu Němců, které bylo velkým zásahem do přirozeného vývoje obce. Konkrétně se do pohraničí

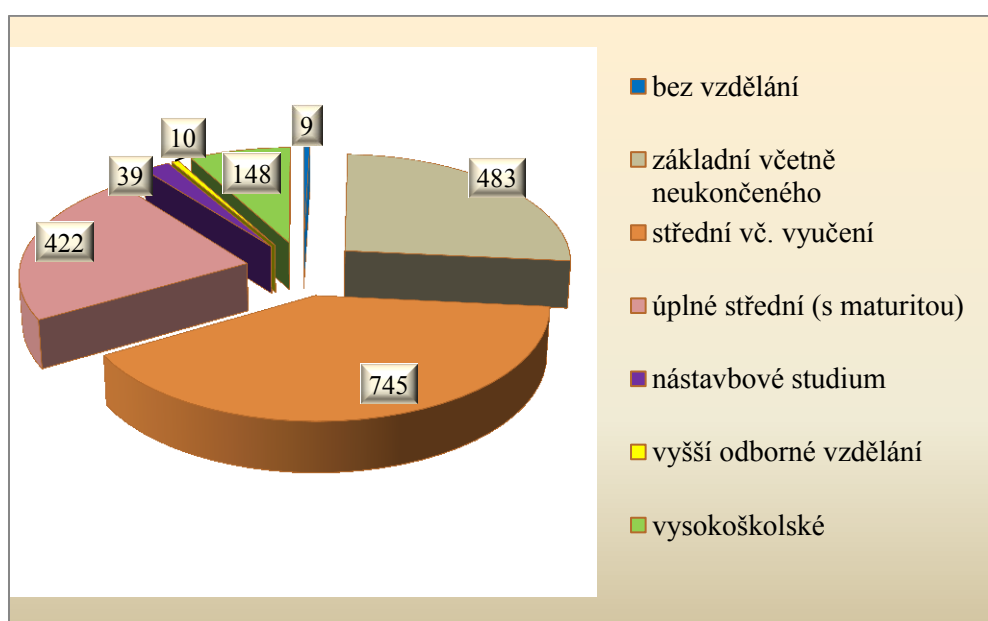
⁷⁵ VALAŠSKÁ BYSTRICE, ref. 74.

odstěhovalo 722 obyvatel, pocházejících především z okrajových částí obce, kteří si chtěli zajistit snadnější živobytí, avšak část z nich se vrátila zpět. Náhlé zvýšení počtu obyvatel mezi lety 1950 a 1961 bylo způsobeno připojením Videčských Pasek k obci k 1. lednu 1954. V 70. a 80. letech 20. století docházelo k pozvolnému úbytku obyvatelstva, tento negativní trend byl ale přerušen a od roku 1991 počet obyvatel každoročně opět stoupá.⁷⁶

Při posledním Sčítání lidí, domů a bytů v roce 2011 bylo zjištěno, že v obci žije celkem 2239 obyvatel, z nichž 1119 jsou muži a 1120 ženy. Při zkoumání nejvyššího ukončeného vzdělání u obyvatelstva ve věku 15 a více let byly zjištěny údaje, které zachycuje následující graf. Největší podíl na vzdělanostní struktuře obyvatelstva obce tvoří střední vzdělání bez maturity, následované základním vzděláním a na třetím místě je úplné střední vzdělání s maturitou.

Graf 3.5

Obyvatelstvo obce podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Zdroj: Český statistický úřad[online], 2013; vlastní úprava

Z hlediska národnostního složení obyvatelstva tvoří největší podíl národnost česká, následována národností moravskou, ke které se hlásí 212 obyvatel. V obci žije 1099

⁷⁶ VALAŠSKÁ BYSTRICE, ref. 74.

ekonomicky aktivních obyvatel, což je o 44 lidí více, než je zahrnováno ve skupině ekonomicky neaktivních. Mimo obec vyjíždí do zaměstnání denně 323 obyvatel.⁷⁷

3.5.3 Zemědělství

Zemědělství tvořilo již od založení obce spolu se zpracováním dřeva hlavní zdroj obživy zdejších obyvatel přesto, že podmínky jako neúrodná jílovitá půda, strmé svahy, úzká údolí a vysoká nadmořská výška netvoří příliš dobré podmínky pro zemědělskou činnost. Půda nevyhovující pro zemědělské obhospodařování byla využívána pro pastevectví. Mnohaletou tradici má v obci chov koní pro práci v lese a na polích, chov skotu a ovcí pro výrobu mléka a následně pak sýru a másla. V roce 1965 zde bylo založeno zemědělské družstvo, zaváděna byla nová technika a velkovýrobní postupy. Po zániku družstva v roce 1990 vznikaly v obci nové rodinné farmy.⁷⁸ Přímě na místě, kde bylo družstvo dříve provozováno, nyní stojí Farma- ZPZ s.r.o., což je rozvíjející se zemědělská farma zaměřená na chov Holštýnského plemene skotu a produkci mléka, které zpracovává ve vlastní minimlékárně na sýry. Firma v současnosti obhospodařuje více než 220 ha luk a pastvin, a to v duchu ekologického hospodaření, bez použití chemických přípravků a hnojiv.⁷⁹ Dalším významným podnikem z této oblasti je ovčí farma rodiny Ondruchoých, která rovněž zpracovává mléko ve vlastní minimlékárně na sýr. Farma se stala první certifikovanou ekologickou farmou v okrese Vsetín. Doplnkovou činnost tvoří výroba kruhové dojírny pro ovce, kterou rodina sama navrhla již před 12 lety. Díky tomuto zařízení je možné podojit až 100 ovcí přímo na pastvině během jedné hodiny, což je inovace, která je žádaná nejen v České republice, ale i v zahraničí.

3.5.4 Průmysl

Průmysl se ve Valašské Bystřici začal rozvíjet mnohem později než zemědělství. Když se na konci 19. století začalo rozvíjet živnostenské podnikání, byl v obci evidován 1 řezník, 1 tesař, 9 hostinských, 3 mlynáři, 1 krejčí, 1 tkadlec a 3 pilaři. Díky již zmiňovanému lesnímu porostu na území obce docházelo k rozvoji výroby dřevěného náčiní. V roce 1900 se tímto způsobem živilo přes 300 osob. Zvláštností zdejší výroby se staly hračky a upomínkové předměty barvené zakuřováním a následným zdobením. 14. února 1947 bylo založeno

⁷⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vše o území Valašská Bystřice. *Czso.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=vse-o-uzemi...>

⁷⁸ VALAŠSKÁ BYSTRICE, ref. 74.

⁷⁹ FARMA-ZPZ. O nás. *Farmazpz.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z: <http://farmazpz.cz/>.

výrobní družstvo Portáš, které sdružovalo výrobce těchto předmětů. K rozmachu výroby došlo v 60. letech 20. století převzetím provozovny ve Vidči a kovovýroby v Halenkově, čímž byl rozšířen výrobní obor družstva na dřevozpracující a kovozpracující. Vyrábí se zde především dřevěné násady na nářadí, dřevěná schodiště, kovové palety a manipulační prostředky pro skladování. Když bylo po revoluci v roce 1989 znovu obnoveno soukromé podnikání, začaly na území obce vznikat nové firmy. Jednou z nich je firma Štůsek – DVB s.r.o., která se primárně zabývá výrobou dřevěných násad do nářadí a jejímž cílem je rozšíření dlouhodobých obchodních vztahů na trzích Evropské unie. Zakladatel podniku, pan Zdeněk Štůsek, získal v roce 2009 ocenění „Živnostník roku Zlínského kraje“, a to především díky schopnosti inovovat svou specifickou výrobu a proniknout na trhy EU.⁸⁰ Další významnou firmou v obci je firma Commodum, s.r.o., která vznikla v roce 1992 jako výrobní, stavební a obchodní společnost a již více než 20 let zajišťuje na území republiky práce v oblasti vodohospodářských staveb a kanalizací, inženýrských staveb a komunikací, pozemního stavitelství a celodřevěných schodišť. Mezi další firmy provozované v obci patří několik dalších dřevovýrob, autodopravců, elektroinstalatér, kamenictví, stolařství, stavební firma a další.

3.5.5 Život v obci

V obci se nachází úplná **základní škola**, kterou ve školním roce 2011/2012 navštěvovalo 183 žáků. Budova školy prošla v letech 2003 a 2004 rozsáhlou rekonstrukcí v hodnotě téměř 33 milionů Kč. Byla vyměněna okna, proběhlo zateplení budovy, rekonstrukce školní družiny, šaten, vybudován byl nový výtvarný ateliér, keramická dílna a také nové tartanové hřiště. V současném programovém období byly ve škole realizovány dva projekty za přispění Evropského sociálního fondu, a to projekt s názvem Podpora realizace počítačového zaměření školy a projekt Inovace a individualizace výuky na ZŠ. Ve Valašské Bystřici funguje také **Mateřská škola** Pramínek, která se kromě klasické výchovy zabývá také péčí o děti se specifickými vzdělávacími potřebami. V současnosti navštěvuje mateřskou školu 75 dětí, které jsou rozděleny do čtyř tříd dle věku.⁸¹ Ve volném čase mohou děti z mateřské a základní školy navštěvovat zájmové kroužky, či docházet do Základní umělecké školy, která má v obci svou pobočku. **Zdravotní péče** je zajišťována ve zdravotním středisku v centru obce, kde se nachází všeobecná, zubní, dětská, gynekologická ordinace a také lékárna.

---

⁸⁰ ŠTŮSEK DVB. Kdo jsme. *Stusek.ekonomshop.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z <http://stusek.ekonomshop.cz/>.

⁸¹ MATEŘSKÁ ŠKOLA PRAMÍNEK. MŠ pramínek. *Praminekskolka.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z: www.praminekskolka.cz/index.php.

Sportovní vyžití obyvatel obce a jejího okolí zajišťují dvě fotbalová hřiště se zázemím, tělocvična při základní škole, tenisové kurty, sportovně-rekreační a areál a v zimním období lyžařský areál s vlekem a udržované běžkařské trasy. V obci se nachází čtyři obchody s potravinami, obchod s drogistickým zbožím, obchod s průmyslovým zbožím, květinářství, second hand a vodoinstalatéřství. Občerstvení a stravu nabízí řada restauračních zařízení různého typu, mezi kterými nechybí pizzerie, cukrárna či zařízení nabízející výhradně rybí speciality. Obec Valašská Bystřice svým obyvatelům poskytuje bohatý společenský a **kulturní život** prostřednictvím několika spolků a společenských akcí. Mezi ty nejvýznamnější spolky patří jistě Český zahrádkářský svaz, Myslivecké sdružení, Sbor dobrovolných hasičů, Sdružení důchodců, Valašský sbor Portášský, Včelařský sbor a další. Dechová hudba Bystřičanka již více než 60 let svou tvorbou navazuje na bohatou tradici valašských písní, Divadelní ochotnický soubor Chaos odehraje každoročně asi 20 představení, která mají velký úspěch v celém kraji. Nositelem valašských tradic je Valašský folklorní soubor Troják a Cimbálová muzika Troják, který funguje od roku 1991 a významně se podílí na rozvoji místních zvyků, jako jsou například dožínky či kácení máje.⁸²

---

⁸² VALAŠSKÁ BYSTŘICE, ref. 74.

4 Využití prostředků ze strukturálních fondů v obci Valašská Bystřice

Obec Valašská Bystřice má zkušenosti s realizací projektů investičního i neinvestičního charakteru. V současném programovém období byla realizována řada projektů za přispění EU, z nichž jeden vybraný bude popsán v této kapitole, konkrétně se jedná o projekt Sportovně-rekreační areál Valašská Bystřice.

Identifikace operačního programu a výzvy

Číslo operačního programu:	CZ.1.12
Název operačního programu:	Regionální operační program Střední Morava
Číslo prioritní osy:	3
Název prioritní osy:	Cestovní ruch
Číslo oblasti podpory:	3.1
Název oblasti podpory:	Integrovaný rozvoj cestovního ruchu
Číslo výzvy:	06/2008
Název výzvy:	3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu - Rožnovsko

Identifikace projektu

Název projektu:	Sportovně-rekreační areál Valašská Bystřice
Číslo projektu:	CZ.1.12/3.1.00/06.00558
Programové období:	2007 - 2013
Datum zahájení projektu:	1. 4. 2008
Datum ukončení projektu:	31. 8. 2009
Stav projektu:	realizace projektu ukončena

Lokalizace projektu

Projekt je z hlediska klasifikace NUTS umístěn takto.

NUTS 1:	ČR
NUTS 2:	Střední Morava
NUTS 3:	Zlínský kraj
LAU 1:	Vsetín
LAU 2:	Valašská Bystřice

Na následujícím obrázku je vidět poloha sportovně-rekreačního areálu vzhledem k centru obce (označené jako „1“), k základní škole (označení „2“) a k mateřské škole (označení „3“). Od centra obce, které je tvořeno obecním úřadem, kostelem, zdravotním střediskem a několika obchody, je areál docházkově vzdálen 220 metrů, od základní školy 105 metrů a od mateřské školy přibližně 246 metrů. Naproti areálu je velké parkoviště, které mohou návštěvníci využít pro zaparkování svých automobilů, v těsné blízkosti je také Společenský dům U Pernických, kde jsou pořádány časté kulturní a společenské akce a nachází se zde také restaurace.

Obr. 4.1

Poloha realizovaného projektu v obci

Zdroj: Mapy [online], 2013; vlastní úprava

Zadavatel

Zadavatelem projektu je samotná obec Valašská Bystřice, se sídlem Valašská Bystřice 316, 756 27 Valašská Bystřice; identifikačním číslem 00304352, zastoupená:

- statutárním orgánem Ing. Miroslavem Martinkem, starostou obce,
- osobou odpovědnou za financování projektu Ing. Miroslavem Martinkem,
- osobou odpovědnou za realizaci projektu Ing. Miroslavem Martinkem.

Poskytovatel finančních prostředků

Finanční prostředky jsou do obce směřovány z Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava, která sídlí v ulici Jeremenkova 1211/40b, 779 00 Olomouc a má identifikační číslo 75084911. Rada je zastoupena svým předsedou Ing. Martinem Tesaříkem.

Popis projektu

Výstupem tohoto projektu je vybudování sportovně-rekreačního areálu, zahrnujícího hřiště pro plážový volejbal a plážový tenis, dětský park včetně hracích prvků a tenisovou tréninkovou stěnu. Vzhledem k omezené nabídce možností trávení volného času v obci je realizace projektu zvlášť významná. V obci takřka neexistuje jiné kvalitní zázemí pro zábavu dětí, širší nabídky volnočasových aktivit je málo pestrá a technicky zaostalá. Projekt je určen zejména obyvatelům obce, návštěvníkům obce a turistům, kteří do Valašské Bystřice celoročně přijíždějí. **Cílem** projektu je zvýšení atraktivity obce Valašská Bystřice a mikroregionu Rožnovsko vybudováním kvalitní doplňkové infrastruktury pro volnočasové aktivity návštěvníků obce.

V přípravné fázi projektu byly realizovány takové aktivity, jako je schválení projektového záměru v Zastupitelstvu obce a projednání s veřejností, zpracování dokumentace a zpracování žádosti o dotaci.

V realizační fázi proběhlo výběrové řízení na dodavatele, samotná realizace investice, zhotovení propagačních materiálů k zajištění publicity a výběr provozovatele. Ve výběrovém řízení na dodávku stavby sportovně-rekreačního areálu bylo 24. 2. 2009 osloveno pět firem, z nichž ve stanoveném termínu do 16. 3. 2009 byly na Obecní úřad ve Valašské Bystřici doručeny nabídky 3 firem, společnosti RIOS s.r.o., CONTICA STAV s.r.o. a Ing. Gabriela Pešková. Jako nejvýhodnější byla vyhodnocena nabídka firmy Ing. Gabriela Pešková, s cenou zakázky 2 849 835 Kč.

Samotná realizace investice probíhala v období od 1. 4. 2009 do 31. 7. 2009. Dětský park byl vybudován v souladu s normou ČSN EN 1176-7 (Norma pro zřizování a provoz dětských hřišť) a obsahuje 7 dětských herních prvků určených pro děti od 3 do 12 let:

- lanový prvek o půdorysu mnohoúhelníku,
- školní tabule určená pro kreslení křídou,
- 2 kusy houpadel na kovové pružině určené především pro malé děti,
- průlezka k prolézání, zavěšování,
- houpačka zavěšená na konstrukci pro 2 děti,
- houpačka vahadlová.⁸³

Dále bylo v areálu vystavěno hřiště pro plážový volejbal a tenis a tenisová tréninková stěna. Při realizaci projektu nenastaly žádné zásadní problémy. Od firmy Aleš Kolmačka, sídlící v Rožnově pod Radhoštěm, bylo objednáno 3000 ks informačních letáků a také informační tabule s předepsanými logy operačního programu. Provozovatelem (nájemcem) byla určena firma LRC & partner, s.r.o., která rovněž sídlí v Rožnově pod Radhoštěm. Smlouva o nájmu byla podepsána na dobu určitou (15 let), nájemné za celou dobu nájmu činí 500 Kč. V případě řádného plnění se smlouva bude po uplynutí 15 let automaticky prodlužovat vždy o dalších 5 let.

Provozní fáze zahrnuje zkušební provoz a závěrečné vyhodnocení projektu. 14. srpna 2009 proběhlo slavnostní otevření areálu, kterého se účastnil starosta obce, místostarosta obce, zástupce provozovatele a dodavatele stavby, ředitelé základní a mateřské školy a také dalších asi 100 občanů. Udržitelnost projektu byla stanovena na minimálně pět let. Služby areálu jsou poskytovány převážně bezplatně, pouze plážový volejbal a tenis jsou zpoplatněny, přičemž takto vzniklé příjmy jsou použity na správu a údržbu areálu.

Projekt má svého partnera. Je jím firma LRC & partner, s.r.o, která již od roku 2003 aktivně spolupracuje s obcí v oblasti sportu a rekreace, má zkušenosti s výstavbou tenisových kurtů v obci a jejich provozováním. Zapojení partnera spočívá v zajištění stavebně-technické dokumentace a podkladů pro realizaci projektu a aktivní spolupráci s obcí při přípravě projektové žádosti v přípravné fázi. V realizační fázi se partner podílí na spolufinancování projektu a na jeho věcném usměrňování, ve fázi udržitelnosti projektu se bude podílet na efektivním rozšíření výstupů projektu.

---

⁸³ Fotografie areálu jsou součástí přílohy č. 3.

Časový harmonogram projektu

Projekt zahrnuje sedm hlavních aktivit, jejichž časový sled je zachycen v tabulce umístěné v příloze č. 4. Projekt byl navržen jako jednoetapový, veškeré aktivity, mezi které patří zpracování dokumentace k žádosti pro stavební úřad, schválení projektového záměru, zpracování žádosti o dotaci, výběrové řízení na dodavatele, realizace investice, zhotovení propagačních materiálů a výběr provozovatele s následným vyhodnocením projektu, byly realizovány v jedné etapě. Délka trvání projektu od počátku zpracování dokumentace do závěrečného vyhodnocení byla 17 měsíců.

Rozpočet projektu

Tab. 4.1

Rozpočet projektu

Výdaje	Kč
Způsobilé výdaje	
Publicita	20 000
Dokumentace k projektu	35 000
Stavební části stavby - příprava a dokončovací práce - tenisová tréninková stěna - dětský park vč. herních prvků - hřiště – plážový volejbal - chodník - oplocení - trubní vedení	2 900 000
Způsobilé výdaje celkem	2 955 000
Nezpůsobilé výdaje	
Nezpůsobilé výdaje	0
Celkové výdaje projektu	2 955 000 Kč

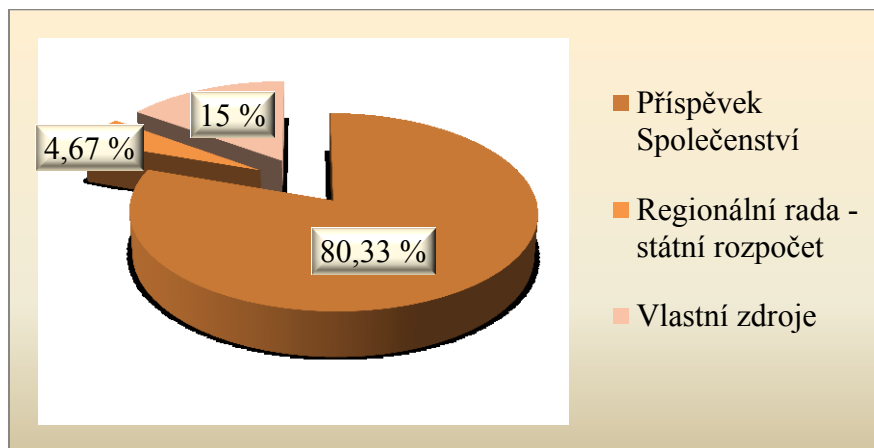
Zdroj: interní materiály Obecního úřadu Valašská Bystřice, vlastní úprava

Rozpočet tohoto projektu je ve výši 2 955 000 Kč, přičemž 80,33 % (2 373 751,50 Kč) této částky bude hrazeno příspěvkem Společenství, 4,67 % (137 998, 50 Kč) bude hrazeno z prostředků státního rozpočtu a zbývající 15% část, tj. částku 443 250 Kč, uhradí žadatel vlastními zdroji. Tato částka byla vyrovnána partnerem projektu, firmou LRC & partner, s.r.o. Rozdělení zdrojů financování zobrazuje následující graf.

Graf 4.1

Zdroje financování

Zdroj: interní materiály Obecního úřadu Valašská Bystřice, vlastní úprava

V současném programovém období 2007-2013 je při financování projektů nově umožněno tzv. křížové financování, jehož smyslem je umožnit zejména v projektech financovaných z ESF také úhradu některých nezpůsobilých výdajů, které jsou způsobilé jen pro investiční projekty financované z ERDF. Podmínkou pro využití této výjimky z pravidel pro způsobilost výdajů je však nezbytnost výdaje pro dosažení cílů realizovaného projektu. Na křížové financování smí připadat pouze 25 % způsobilých výdajů projektu a vyhlášovatel výzvy může tento limit dále upravit. V rámci křížového financování lze tedy projekt financovat z obou strukturálních fondů, avšak z druhého fondu jen doplňkovým způsobem.⁸⁴ Projekt výstavby sportovně-rekreačního areálu ve Valašské Bystřici je financován z ERDF, nemá žádné nezpůsobilé výdaje, a tudíž zde nebylo křížového financování využito.

⁸⁴ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

Ukazatele projektu

Obec se podepsáním smlouvy o poskytnutí dotace zavázala v rámci projektu naplnit monitorovací indikátory projektu a v rámci monitorovacích hlášení a zpráv dodávat informace o naplňování těchto indikátorů. V projektu byly stanoveny takové ukazatele, které odpovídají jeho cílům.

Indikátory projektu:

Indikátor	Měrná jednotka	Původní hodnota	Cílová hodnota
Počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	1
Počet nových nebo zrekonstruovaných zařízení využitých primárně pro CR	počet	0	1
Venkovní plocha nových a zrekonstruovaných zařízení využitých primárně pro CR	m ²	0	1 100

Zdroj: interní materiály OÚ Valašská Bystřice

Indikátor sledovaný pro potřeby evaluace:

Indikátor	Měrná jednotka	Původní hodnota	Cílová hodnota
Počet návštěvníků podpořeného zařízení po prvním roce provozu	počet	0	1424

Zdroj: interní materiály OÚ Valašská Bystřice

Všechny určené indikátory projektu byly splněny, jak vyplývá z monitorovacích zpráv. V roce 2011 areál navštívilo 1974 lidí a v roce 2012 dokonce návštěvnost činila 2 464 lidí.⁸⁵ Areál je využíván převážně dětmi ze zdejší základní a mateřské školy, maminkami s dětmi, ale také turisty či dětmi ubytovanými v turistické základně Mraveniště, která je v létě plně obsazena.

---

⁸⁵ U tohoto projektu nelze přesně určit počet návštěvníků, jelikož je areál volně přístupný. Počet návštěvníků je tedy odhadován na základě provedených místních šetření.

Publicita

Publicita projektu se řídí Metodickým pokynem Publicita ve verzi 6.1. Forma propagace projektu je založena na umístění trvalé informační desky na oplocení areálu. Tato tabule, viz obrázek č. 4.2, je umístěna u vchodu do areálu a informuje tak všechny návštěvníky a kolemjdoucí o podpoře projektu ze zdrojů EU. Je zde uveden název projektu, termín realizace, informace o spolufinancování, vlajka EU, logo ROP Střední Morava a internetové stránky regionu soudržnosti Střední Morava. Dále bylo za účelem zajištění publicity vytištěno 3000 informačních letáků, které jsou distribuovány v informačním centru ve Valašské Bystřici a Rožnově pod Radhoštěm a také v ostatních zařízeních poskytujících služby návštěvníkům, jako jsou hotely či restaurace. O realizaci projektu byla veřejnost informována také prostřednictvím tisku (Valašskobystřický zpravodaj, Spektrum Rožnovska, Valašský deník) a na internetových stránkách obce. Kopii článku ze čtrnáctideníku včetně fotografií z průběhu stavby obsahuje příloha č. 5.

Obr. 4.2

Informační tabule

Zdroj: vlastní

Matice logických vazeb

Vztahy mezi předpoklady, cíli, aktivitami, výsledky a riziky a také objektivně ověřitelné ukazatele a zdroje informací jsou zachyceny v matici logických vazeb, která je obsažena v příloze č. 6.

Předpoklady a rizika projektu

Hlavními předpoklady pro realizaci projektu jsou:

- projekt bude vybrán a schválen,
- získání stavebního povolení,
- získání finančních prostředků z EU,
- zabezpečení vlastních zdrojů na dofinancování projektu,
- výběr vhodného a spolehlivého dodavatele a zhotovitele projektu,
- dodržení časového harmonogramu včetně včasného zahájení projektu.

Mezi hlavní rizika projektu patří:

- nepříznivé přírodní podmínky,
- nedodržení časového harmonogramu,
- nedostatky v projektové dokumentaci,
- špatný výběr dodavatele,
- nedostatek vlastních finančních zdrojů,
- zvýšení výdajů v průběhu realizace.

Vzhledem k velkému ohlasu a vysoké návštěvnosti areálu se nepředpokládá pokles počtu návštěvníků a tudíž ani ohrožení udržitelnosti projektu. Pro případ živelných pohrom je areál pojištěn. Zvýšení provozních nákladů se předchází svědomitou údržbou areálu ze strany provozovatele.

Projekt nevedl k vytvoření žádného pracovního místa a negeneruje příjemci dotace žádné příjmy. Areál byl předán k provozování firmě LRC & partner, s.r.o. a jeho užívání je téměř bezplatné. Úhrada je požadována jen při užití plážového volejbalu, ale tyto příjmy jsou minimální a postačují jen na úhradu části provozních nákladů.

4.1 Postoj veřejnosti k realizovanému projektu – dotazníkové šetření

Dotazník, jehož cílem bylo zmapovat mínění občanů o realizovaném projektu Sportovně-rekreační areál Valašská Bystřice a zjistit úroveň zájmu veřejnosti o daný areál, je zaměřen především na obyvatele obce Valašská Bystřice a jejího okolí, ale také na ostatní návštěvníky sportovně-rekreačního areálu. Dotazníkové šetření se uskutečnilo elektronickým a osobním dotazováním. Sběr dat byl realizován prostřednictvím strukturovaných dotazníků, z nichž každý obsahoval 12 otázek. Dotazníky byly distribuovány v období od 7. 4. 2012 do 14. 4. 2012. Vyplněný dotazník byl získán od 102 respondentů. Hodnocení dotazníkového šetření je provedeno kvantitativní analýzou, která ukazuje rozložení názorů v celkovém počtu odpovědí. Nejedná se o hloubkový průzkum, ale o statistické vyjádření získaných odpovědí. Výsledky dotazníkového šetření jsou zpracovány grafickou formou a slovním komentářem. Dotazník je součástí přílohy č. 7.

Na začátek dotazníku byly umístěny čtyři identifikační otázky, které vypovídají o pohlaví, věku, bydlišti a ekonomické aktivitě respondentů. Grafické znázornění výsledků těchto otázek je obsaženo v příloze č. 8.

První otázka zjišťovala pohlaví a na jejím základě byla zjištěna informace, že 59 % respondentů tvořily ženy a 41% muži.

Předmětem **druhé** otázky bylo zjištění, v jaké věkové kategorii se respondenti nacházejí. Na výběr bylo 5 možností. Nejvíce odpovídajících, 61, se zařadilo do věkové kategorie 19-29 let. Tento výsledek není překvapením, jelikož dotazník byl umístěn také na sociální síti, kterou využívá především tato věková skupina. Dále bylo mezi odpovídajícími nejvíce lidí ve věku 30-40 let, následovaných věkovou kategorií do 18 let.

Třetí otázka zjišťovala ekonomickou aktivitu, respektive neaktivitu respondentů. Do kategorie „student“ a „zaměstnaný“ se zařadilo shodně 39 lidí. Následovala kategorie „podnikatel“ s 11 respondenty, kategorie „nezaměstnaný“ a „v důchodu“ jsou vyrovnané, v každé z nich jsou 4 respondenti.

Otázka **číslo 4** zjišťovala bydliště respondentů. Dotazník byl zaměřen především na obyvatele Valašské Bystřice a okolí obce a tomu odpovídá také výsledek šetření. 84 odpovídajících bydlí v obci či jejím okolí, přímo v obci žije 63 % respondentů.

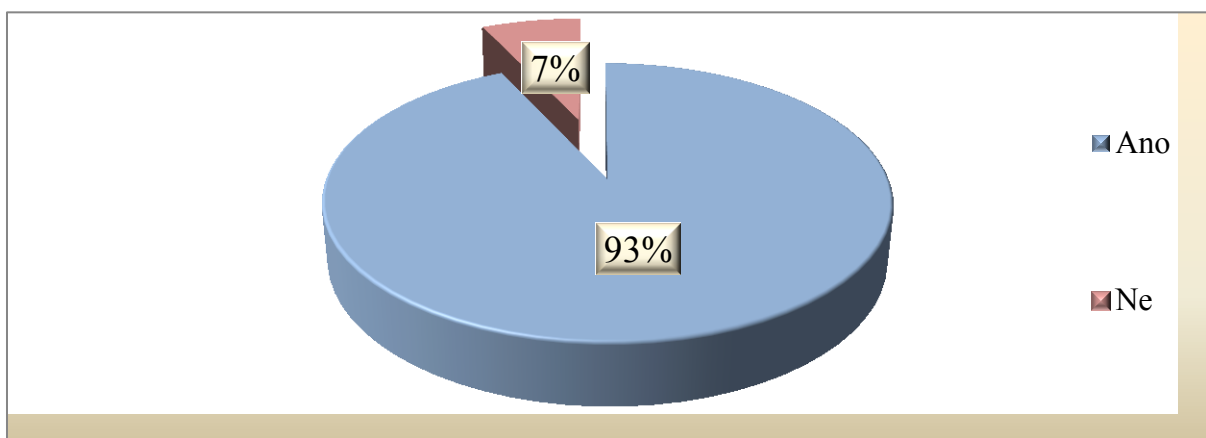
Následují otázky, které se zabývají postojem respondentů k obci a realizovanému projektu.

Otázka č. 5: Líbí se Vám obec Valašská Bystřice?

Záměrem této otázky bylo zjistit, jaký mají respondenti vztah k obci, zda jim vyhovuje současný stav. 95 dotazovaných, což je naprostá většina, odpovědělo kladně.

Graf 4.2

Líbí se Vám obec Valašská Bystřice?

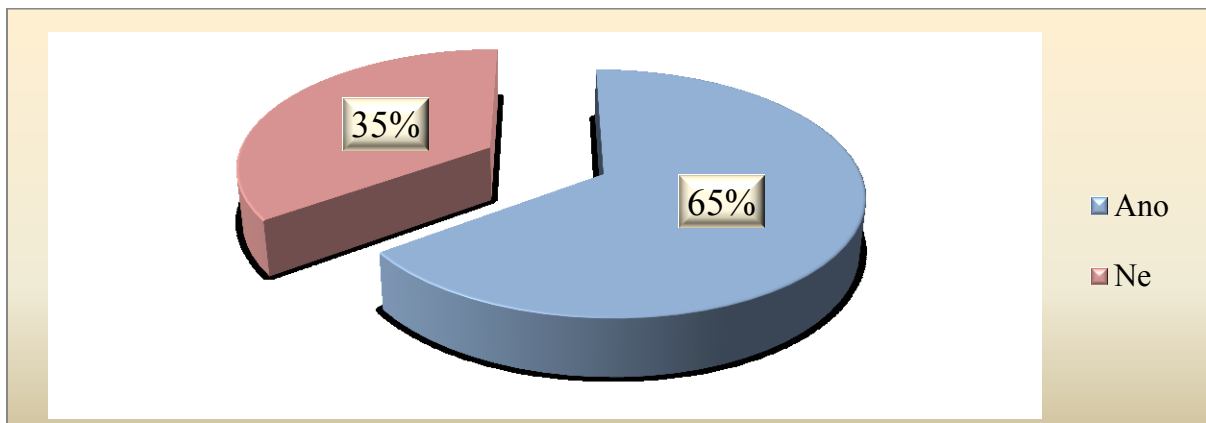

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6: Zajímáte se o dění v obci Valašská Bystřice?

Graf 4.3

Zájem respondentů o dění v obci

Zdroj: vlastní zpracování

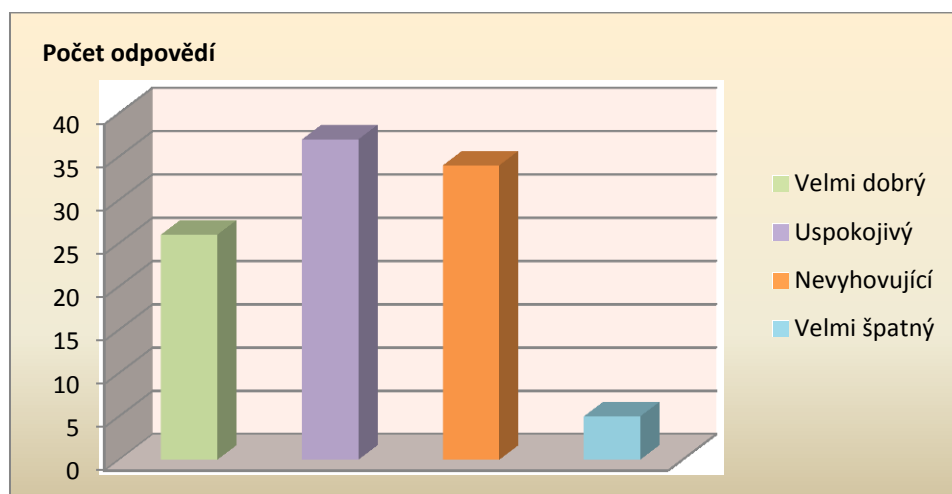
Šestá otázka navazuje na otázku předchozí a zjišťuje, jaký je zájem respondentů o aktuální události v obci. Většina respondentů, konkrétně 66 odpovědělo kladně, což vypovídá o jejich uvědoměném chování a zájmu o dění v obci.

Otázka č. 7: Stav sportovního vyžití pro děti v obci před výstavbou sportovně-rekreačního areálu byl podle Vás.

V této otázce měli respondenti na výběr z možností: velmi dobrý, uspokojivý, nevyhovující a velmi špatný. Byl zde připojen i obrázek, aby respondenti věděli s jistotou, o který areál se jedná; v obci je totiž nazýván pouze „dětské hřiště“. Jako velmi špatný označilo stav před realizací projektu jen 5 odpovídajících, počty odpovědí v ostatních kategoriích jsou poměrně vyrovnané, jak lze vidět v následujícím grafu.

Graf 4.4

Stav sportovního vyžití před realizací projektu

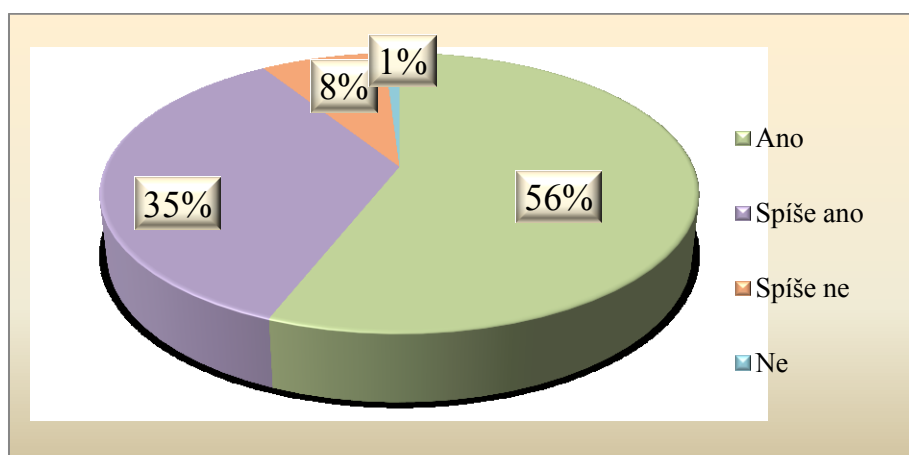
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8: Myslíte si, že sportovně-rekreační areál přispěl ke zlepšení sportovního vyžití v obci?

Smyslem osmé otázky bylo zjistit, co si respondenti o realizovaném projektu vlastně myslí, zda jej hodnotí kladně, či záporně. Bylo napočteno 93 kladných odpovědí a 9 odpovědí záporných. Procentuální vyjádření odpovědí zahrnuje následující graf.

Graf 4.5

Přínos projektu ke sportovnímu vyžití v obci

Zdroj: vlastní zpracování

Přínos projektu ke sportovnímu vyžití v obci hodnotí kladně zástupci všech věkových kategorií. Uvědomují si, že málokterá obec nabízí svým obyvatelům možnost trávit čas hrou plážového volejbalu či tenisu.

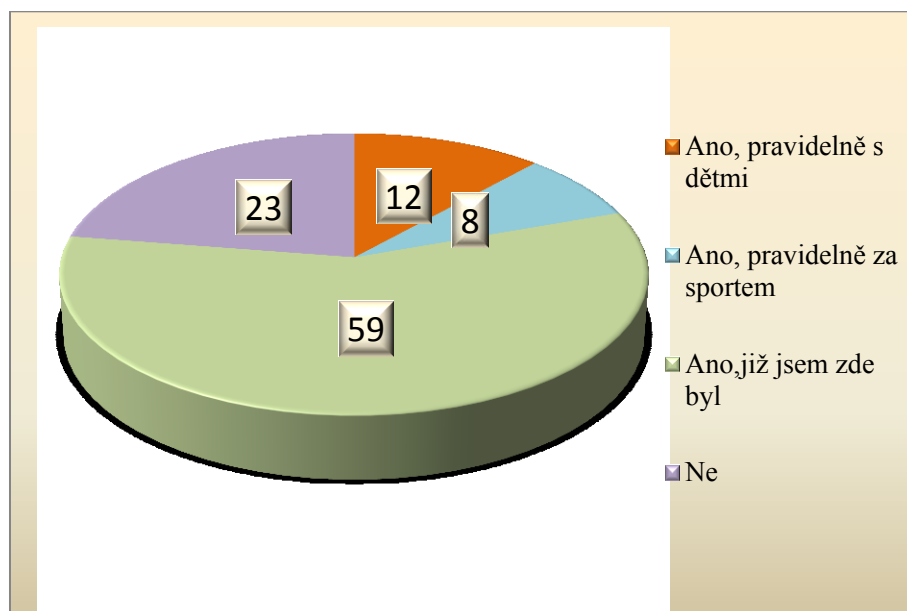
Otázka č. 9: Navštívil jste někdy sportovně-rekreační areál ve Valašské Bystřici?

Účelem této otázky bylo ověřit vypovídací hodnotu odpovědí. 23 respondentů uvedlo, že areál nikdy nenavštívili, a proto jsou jejich odpovědi méně objektivní. Následující graf zachycuje počty jednotlivých odpovědí.

Graf 4.6

Návštěva respondentů v areálu

Zdroj: vlastní zpracování

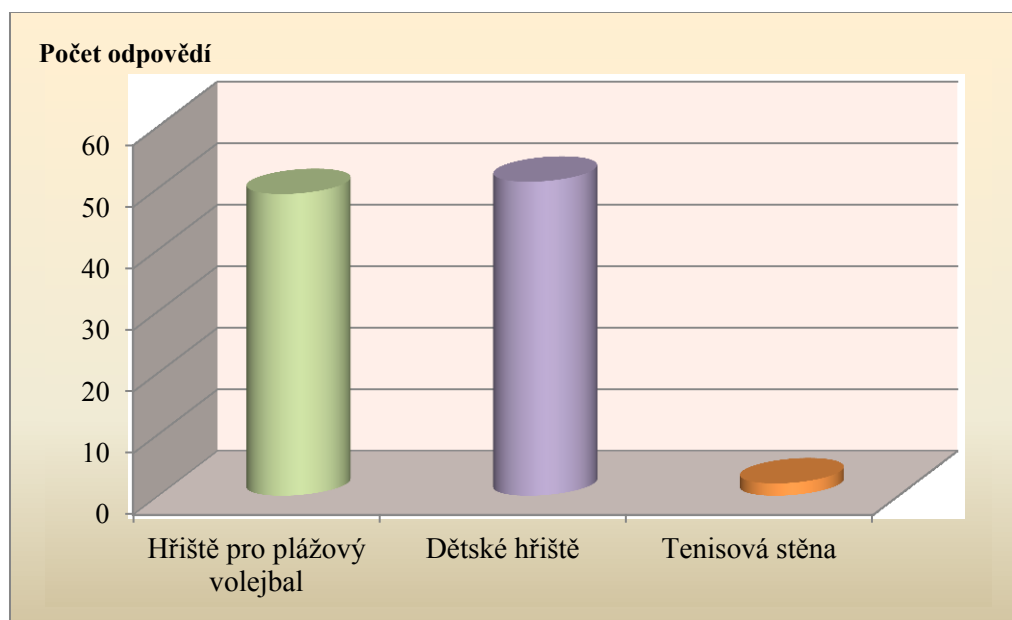
61 % respondentů, kteří žijí ve Valašské Bystřici, vypovědělo, že již areál navštívili. 13 % respondentů z obce se do areálu vrací za účelem sportu a 14 % z důvodu vyžití dětí. 12 % dotázaných obyvatel obce však areál ještě nenavštívilo. Takto nejčastěji odpovídali lidé v důchodu a studenti.

Otázka č. 10: Na sportovně-rekreačním areálu ve Valašské Bystřici nejvíce oceňují:

Desátá otázka zjišťuje, zda jednotlivé prvky sportovně-rekreačního areálu plní svůj účel a je o ně ze strany veřejnosti zájem. Jako nejméně oblíbená část se jeví tenisová tréninková stěna, kterou oceňují jen 2 z celkového počtu 102 dotázaných. Velmi vyrovnaná je oblíbenost dětského hřiště a hřiště pro plážový volejbal či tenis. Počet jednotlivých odpovědí je opět zachycen v následujícím grafu.

Graf 4.7

Oblíbenost jednotlivých prvků areálu

Zdroj: vlastní zpracování

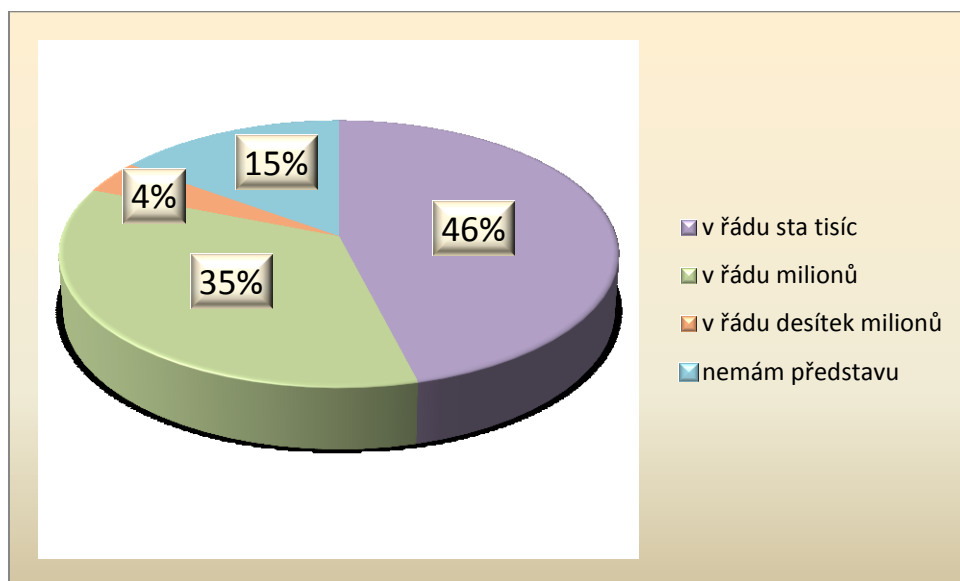
Ukázalo se, že ve věkové kategorii 19-29 let je nejoblíbenějším prvkem hřiště pro plážový volejbal a plážový tenis. Za nejoblíbenější prvek jej označilo 56 % této skupiny, což vypovídá o sportovním založení mladých lidí. Pohybová aktivita je v dnešní době součástí života téměř u všech mladých lidí, kterým to zdravotní stav dovolí. Zvláště oblíbené jsou právě kolektivní sporty, mezi které volejbal patří. Ze všech respondentů starších 30 let vybralo za nejoblíbenější prvek volejbalové hřiště jen 16 %. 84% většina oceňuje nejvíce dětské hřiště. Je to dáno tím, že v této věkové kategorii již lidé obvykle zakládají vlastní rodinu, a proto hodnotí kladně možnost trávení času s dětmi na tomto hřišti.

Otázka č. 11: Myslím si, že objem vynaložených peněz na projekt byl:

Předposlední otázka se týká finanční náročnosti projektu a toho, zda respondenti mají představu o výši finančních prostředků, které musely být vynaloženy na projekt.

Graf 4.8

Povědomí respondentů o finanční náročnosti

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12: Myslíte si, že financování projektu přispěla Evropská unie?

Smyslem poslední otázky je zjistit, zda respondenti vědí o spolufinancování projektu ze strany Evropské unie. Ukázalo se, že převážná většina je s tímto faktem srozuměna. Kladně odpovědělo 90 z dotazovaných a záporně 12. U této otázky byl patrný rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen. Zatímco pouze 7 % dotázaných mužů si myslí, že projekt nebyl financován prostředky EU, u žen bylo procento téměř třikrát vyšší a činí 20 %.

4.1.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření a návrh řešení dané situace

Mezi respondenty převažovali obyvatelé Valašské Bystřice, studenti a zaměstnaní lidé, a to ve věku do 29 let. Z výsledku dotazníkového šetření vyplývá, že 93 % dotázaných

se Valašská Bystřice líbí a nadpoloviční většina se také zajímá o dění v obci. Tato pozitivní skutečnost je jistě dána jedinečností obce, která svým obyvatelům a návštěvníkům nabízí klidné místo pro život s plnou občanskou vybaveností. Ani jeden z dotázaných obyvatel obce nevypověděl, že se mu Valašská Bystřice nelíbí. Přínos sportovně-rekreačního areálu hodnotí kladně 92 % respondentů. Je tedy zřejmé, že projekt plní svůj účel a rozšiřuje nabídku sportovního vyžití, čímž zvyšuje atraktivitu obce. O oblíbenosti areálu ostatně vypovídá také počet návštěvníků, který každoročně převyšuje cílové hodnoty. Nejvíce oceňovaným prvkem je dětský park, který preferuje 50 % dotázaných. Následuje hřiště pro plážový volejbal s 48 %, které je populární i přes to, že jeho využívání je zpoplatněno. Na posledním místě se umístila tenisová tréninková stěna, která je využívána minimálně. Důvodem může být fakt, že tenisté raději využívají tenisové kurty, které jsou umístěny za sportovním areálem. Znepokojující skutečností je výsledek desáté otázky. Pouze 20 lidí z dotázaných navštěvuje areál pravidelně. Mezi problémy areálu, které toto mohou způsobovat, patří branka, která svou momentální nefunkčností umožňuje vandalům a volně pobíhajícím psům a kočkám bezproblémový přístup do areálu, kde tak návštěvníci mohou najít různé odpadky, zvířecí exkrementy a podobně. Řešením by jistě bylo tuto branku opravit a na noc areál zamykat, či poněkud nákladnější řešení – stálý dozor na místě. Další návrh pro zajištění opakovaných návratů návštěvníků spočívá v nátěru dřevěných prvků, které již po letech užívání a pod vlivem přírodních podmínek nevypadají příliš lákavě. Vylepšením by byla také výměna stávajících laviček bez opěradel za pohodlnější posezení pro rodiče. Návštěvnost by jistě zvýšila také akce pro děti konaná v tomto areálu. Mohlo by se jednat například o oslavu Dne dětí, která by byla spojená s různými aktivitami pro děti a jejich rodiče (malování na obličej, návštěva klauna či kouzelníka, modelování balónků či dětská diskotéka). Otázka o finančním povědomí dopadla vcelku překvapivě, pouze 35 % dotázaných správně odhadlo objem peněz vynaložený na realizaci projektu. 46 % respondentů si myslí, že cena výstavby areálu byla v řádu sta tisíc. Neinformovanost veřejnosti o finanční náročnosti projektu může být způsobena jednak nezájmem občanů, ale také nízkou propagací a informovaností o areálu. V závěru dotazníku byla umístěna zjišťující otázka, zda si respondenti myslí, že projekt byl spolufinancován ze zdrojů EU. Zde odpovědělo kladně 90 respondentů ze 102, což je vcelku uspokojivý výsledek. O financování z ERDF se mohla veřejnost dozvědět z informační tabule umístěné na oplocení areálu, ale také z informačních letáků a místních periodik. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že přínos projektu pro obec je nesporný, ale je zapotřebí areál udržovat a zvelebovat, aby mohl plnit své funkce.

5 Závěr

Bakalářská práce je zaměřena na velmi aktuální téma, kterým je využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Na počátku byla ozřejmena důležitost regionální politiky EU a také byla popsána regionální politika v současném programovém období, včetně strategických dokumentů, které slouží pro aplikaci regionální politiky v podmínkách České republiky. Dále je uveden popis regionu soudržnosti Střední Morava, ve kterém se nachází obec Valašská Bystřice, čili místo realizace dále popisovaného projektu. Cílem práce bylo především v praktické rovině popsat využití strukturální pomoci v rámci obce Valašská Bystřice, a to na konkrétním projektu – Sportovně-rekreační areál Valašská Bystřice. Dále bylo vytýčeno objektivní zpracování výsledků dotazníkového šetření zaměřeného na mínění občanů o realizovaném projektu s následným návrhem řešení pro případné zlepšení dané situace.

Pro Valašskou Bystřici je získání finančních prostředků ze strukturálních fondů velmi významnou finanční pomocí, bez které by zřejmě nebylo možno realizovat takto finančně náročné projekty. Čerpání dotací není pro obec ničím neobvyklým, jelikož v současném programovém období realizovala a v současnosti také realizuje řadu projektů za přispění EU. V průběhu tvorby bakalářské práce bylo zjištěno, že v souvislosti s projektem musí být vykonáno velké množství administrativní práce. Tuto práci vykonávají zaměstnanci obecního úřadu i přes její náročnost svědomitě a pečlivě, což je chvályhodné.

Přesto, že sportovně-rekreační areál nepřináší obci žádné peněžité příjmy, **je realizace popisovaného projektu pro obec velkým přínosem**, jelikož rozšiřuje nabídku volnočasových aktivit jak pro děti prostřednictvím dětského hřiště, tak pro dospělé návštěvníky prostřednictvím hřiště pro plážový volejbal. Aby mohlo být i nadále dosahováno cíle celého projektu, kterým je zvýšení atraktivity obce, je více než nutná pečlivější údržba areálu. Návrhy dílčích opatření vedoucích ke zlepšení stávající situace jsou uvedeny ve čtvrté kapitole. Tyto postupy byly vyřčeny na základě výsledků dotazníkového šetření.

Námětem k zlepšení atraktivity obce, a zároveň námětem k možné navazující práci, může být též obnovení koupaliště, které v obci mnoho let fungovalo, ale zchátralo a před třemi lety bylo zavezeno zeminou. Tato obnova by jistě přispěla také k vyšší návštěvnosti sportovně-rekreačního areálu a rovněž k ekonomickému růstu v oblasti v důsledku rozvoje cestovního ruchu.

Seznam použité literatury

Knihy:

1. BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
2. CHVOJKOVÁ, Anna, KVĚTOŇ, Viktor et al. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Praha: IREAS, 2007. ISBN 978-80-86684-43-7.
3. LAISSY, Ana-Paula. *Working for the regions: EU Regional Policy 2007-2013*. 1. vyd. Brüssel : European Commission, Regional Policy DG, 2008. 33 s. ISBN 92-79-03776-5.
4. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
5. SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2003. 114 s. ISBN 80-7329-023-5.
6. VALAŠSKÁ BYSTRICE. *Valašská Bystřice 1651-2001*. Valašská Bystřice: Obec Valašská Bystřice, 2001. 87 s.
7. WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Elektronické publikace:

8. EVROPSKÁ KOMISE. *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999* [online]. Evropská komise, článek 2, s. 36. [6.3.2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:CS:PDF>.
9. EVROPSKÁ KOMISE. *Nařízení Rady (ES) č. 1164/1994 z 16. 5. 1994 o zřízení Fondu soudržnosti* [online]. Evropská komise [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994R1164:CS:HTML>.
10. KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V OLOMOUCI. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2012* [online]. Olomouc: Český statistický úřad, 2012 [5. 4. 2013]. 228 s. ISBN 978-80-250-2267-2. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D0003FB956/\\$File/71101112b.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D0003FB956/$File/71101112b.pdf).

11. KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU VE ZLÍNĚ. *Statistická ročenka Zlínského kraje 2012*. [online]. Zlín: Český statistický úřad, 2012 [cit. 4.3.2013]. 214 s. ISBN 978-80-250-2268-9. Dostupné z: www.zlin.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/721011-12-xz.
12. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. MMR: *Návrh národního rozvojového plánu ČR 2007-2013 z ledna 2006* [online]. MMR [8.3.2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45/1141122325-materi-l-nrp-iii-nrp-upraveny-str_e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45.
13. STRUKTURALNI-FONDY. Finanční perspektiva EU na léta 2007—2013: výsledná podoba. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013-vysledn>.

WWW stránky:

14. AUSTIN. Profil firmy. *Austin.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: <http://www.austin.cz/cz/profil.htm>.
15. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Mapa euroregionů v ČR. *Czso.cz* [online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/mapa_euroregionu_v_cr_k_31_12_2011/\\$File/euroregiony_cr_2011.jpg](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/mapa_euroregionu_v_cr_k_31_12_2011/$File/euroregiony_cr_2011.jpg).
16. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Nezaměstnanost ve Zlínském kraji na konci roku 2012. *Czso.cz* [online]. [cit. 4.4.2013]. Dostupné z: www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/nezamestnanost_ve_zlinskem_kraji_na_konci_roku_2012.
17. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869. *Czso.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/sldb/sldb10.nsf/obydomy?openform&:544949>.
18. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vše o území Valašská Bystřice. *Czso.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!/stranka=vse-o-uzemi&tu=0&th=&v=&vo=H4sIAAAAAAAAAAHWPv07DMBDGry2hf4WAgY1HaMWCBBO42CVWk7hK0iAyYWjUgkIbErdkQmKBgRV2Bsa-BOIJWJkQOzMjXI0EA-IkW3fy_b7v8_QdtCSGpRM5kY2xOg4bukwGpoy04svj08rBcwHyLaiEI9lrySM1ijmUISAOksEo7KXR1jZkVTsv4b2Ip6qg3HWY3SE2MzMzuAD4s5P7MQzlsN_gQxX0g3j.

19. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vybrané ukazatele regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Morava. *Czso.cz* [online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupné z www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/vybrane_ukazatele_regionu_soudrznosti_nuts_2_stredni_morava.
20. ENVIREGION. Voda a člověk. *Enviregion.cz* [online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupné z: <http://ucebnice2.enviregion.cz/voda/voda-a-clovek>.
21. EURACTIV. Strukturální fondy. *Euractiv.cz* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: www.euractiv.cz/strukturalni-fondy.
22. EUROPA. Regionální politika. *Europa.eu* [online]. [cit. 4.1.2013]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm.
23. EUROPA. Zvláštní nástroje podpory. *Ec.europa.eu* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jaspers_cs.cfm#1.
24. EUROPA. Zvláštní nástroje podpory. *Ec.europa.eu* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jeremie_cs.cfm.
25. EUROPA. Zvláštní nástroje podpory. *Ec.europa.eu* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jessica_cs.cfm#1.
26. EUROSTAT. Introduction. *Eurostat. ec.europa.eu* [online]. [cit. 6.1.2013]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/introduction.
27. FARMA-ZPZ. O nás. *Farmazpz.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z: <http://farmazpz.cz/>.
28. HAMÉ. O Hamé. *Hame.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: www.hame.cz/cs/company/detail/id/28/o-hame.
29. KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V OLOMOUCI. Nezaměstnanost v Olomouckém kraji k 31.12.2012. *Czso.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: [www.czso.cz/xm/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/e64b2f1609dfb3b2c1257b0a002b9f71/\\$FILE/NEZ2012_12.pdf](http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/e64b2f1609dfb3b2c1257b0a002b9f71/$FILE/NEZ2012_12.pdf).
30. KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V OLOMOUCI. Nezaměstnanost v Olomouckém kraji k 31.12.2011. *Czso.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: [www.czso.cz/xm/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/c515942d3ad945cdc1257988003c7d59/\\$FILE/NEZ2011_12.pdf](http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/c515942d3ad945cdc1257988003c7d59/$FILE/NEZ2011_12.pdf).
31. MAPY. Valašská Bystřice. *Mapy.cz* [online]. [9.4.2013]. Dostupné z: http://www.mapy.cz/#x=18.134694&y=49.414817&z=12&d=muni_602_1&t=s&l=15.

32. MATEŘSKÁ ŠKOLA PRAMÍNEK. MŠ pramínek. *Praminekskolka.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z: www.praminekskolka.cz/index.php.
33. MĚSTA A OBCE. Okres Vsetín. *Mesta.obce.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3810>.
34. OLOMOUCKÝ KRAJ. Veřejná dopravní a technická infrastruktura. *Kr-olomoucky.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz/verejna-dopravni-a-technicka-infrastruktura-cl-849.html.
35. PRESBETON. Předmět podnikání. *Presbeton.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: www.presbeton.cz/o-nas/predmet-podnikani/.
36. RIS. Valašská Bystřice. *Risy.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=544949&zsj=176257>.
37. RR STŘEDNÍ MORAVA. Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava, 2007-2013. Verze 15. *RR-strednimorava.cz* [online]. [8.4.2013]. Dostupné z: www.rr-strednimorava.cz/file/3652/.
38. ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR. Přehledy z informačního systému o silniční a dálniční síti ČR. *Rsd.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Delky-a-dalsi-data-komunikaci/prehledy-z-informacniho-systemu-o-silnicni-a-dalnicni-siti-cr>.
39. STRUKTURALNI-FONDY. Finanční perspektiva 2007—2013. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013>.
40. STRUKTURALNI-FONDY. Finanční perspektiva EU na léta 2007—2013: výsledná podoba. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. [cit. 6.3.2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013-vysledn>.
41. ŠTŮSEK DVB. Kdo jsme. *Stusek.ekonomshop.cz* [online]. [cit. 10.4.2013]. Dostupné z: <http://stusek.ekonomshop.cz/>.
42. TON. Profil společnosti. *Ton.cz* [online]. [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: www.ton.cz/profil-spolecnosti1.html.
43. ZLÍNSKÝ KRAJ. Generel dopravy Zlínského kraje. *Kr-zlinsky.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/generel-dopravy-zlinskeho-kraje-cl-99.html>.

44. ZLÍNSKÝ KRAJ. Odbor dopravy a silničního hospodářství. *Kr-zlinsky.cz* [online]. [cit. 6.4.2013]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/odbor-dopravy-a-silnicniho-hospodarstvi-cl-86.html>.

Články z periodik

45. MARTINEK, Miroslav. Sportovně rekreační areál. *Spektrum Rožnovska* [online]. 2009, č. 10, s.7. [9.4.2013].

Další zdroje

46. OBEC VALAŠSKÁ BYSTRICE. Interní materiály Obecního úřadu Valašská Bystřice, 2008-2012.

Seznam zkratek

CF	The Cohesion Fund Kohezní fond (Fond soudržnosti)
EAGGF	The European Agricultural Guidance and Guarantee Fund Evropský zemědělský podpůrný a garanční fond
EC	The European Commission Evropská komise
EIB	The European Investment Bank Evropská investiční banka
ERDF	The European Regional Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	The European Social Fund Evropský sociální fond
EU	The European Union Evropská unie
FIFG	The Financial Instrument for Fisheries Guidance Finanční nástroj pro řízení rybolovu
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-accession Nástroj předvstupních strukturálních politik
LAU	Local Administrative Unit Místní správní jednotka

LFA	Logical Framework Approach Logický rámcový přístup
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	The Nomenclature of Territorial Unit for Statistics Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
PHARE	Poland and Hungary: Aid for Restructuring of the Economy Polsko a Maďarsko: pomoc při rekonstrukci ekonomiky
ROP	Regionální operační program
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova
SEA	Single European Act Jednotný evropský akt
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství

Seznam grafů

Graf 2.1 Rozdělení prostředků podle cílů regionální politiky pro období 2007-2013

Graf 3.1 Vývoj HDP v Olomouckém a Zlínském kraji v letech 2004-2011

Graf 3.2 Vývoj nezaměstnanosti v Zlínském kraji v letech 2004-2011

Graf 3.3 Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji v letech 2004-2011

Graf 3.4 Vývoj počtu obyvatel v obci v letech 1869-2011

Graf 3.5 Obyvatelstvo obce podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Graf 4.1 Zdroje financování

Graf 4.2 Líbí se Vám obec Valašská Bystřice?

Graf 4.3 Zájem respondentů o dění v obci

Graf 4.4 Stav sportovního vyžití před realizací projektu

Graf 4.5 Přínos projektu ke sportovnímu vyžití v obci

Graf 4.6 Návštěva respondentů v areálu

Graf 4.7 Oblíbenost jednotlivých prvků areálu

Graf 4.8 Povědomí respondentů o finanční náročnosti

Seznam obrázků

Obr. 3.1 Regiony soudržnosti ČR

Obr. 3.2 Poloha obce v okrese Vsetín

Obr. 4.1 Poloha realizovaného projektu v obci

Obr. 4.2 Informační tabule

Seznam tabulek

Tab. 2.1 Členění územních statistických jednotek NUTS v EU

Tab. 2.2 Regiony NUTS 2 a NUTS 3 v ČR

Tab. 3.1 Klasifikace NUTS

Tab. 4.1 Rozpočet projektu

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2013

Klára Kubjádová .....

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1 Administrativní členění Zlínského kraje

Příloha 2 Administrativní členění Olomouckého kraje

Příloha 3 Fotografie Sportovně-rekreačního areálu

Příloha 4 Časový harmonogram projektu

Příloha 5 Článek ze Spektra Rožnovska

Příloha 6 Matice logického rámce

Příloha 7 Dotazník

Příloha 8 Výsledky identifikačních otázek dotazníku